

โลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบต่อสังคมไทย

บรรยายพิเศษโดย คุณเดช พุ่มคชา วันที่ 1 กันยายน 2553 ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

“ฉันโง่ ฉันยาว ฉันเขลา ฉันทิ้ง ฉันจึงมาหาความหมาย
ฉันหวังอะไรไปมากมาย ผลสุดท้ายให้กระดาษแผ่นเดียว”

สวัสดิ์นักศึกษาที่รัก สวัสดิ์ครับ หนึ่ง ของงมีความสุขในชีวิตที่ได้มาถึงจุดนี้ สอง จงขอบคุณตัวเอง ที่เลือกจะทำอะไรบางอย่างจะฝันบางอย่าง สาม จงขอบคุณประชาชน ซึ่งถ้าไม่มีประชาชนก็จะไม่มีมหาวิทยาลัย ก็จะไม่มีอะไร แล้วก็อยู่กันไป ขอคุณที่ให้เกียรติเชิญมา ผมตั้งใจ รับทันที เพราะที่มาไม่ได้จะมาบอกว่า โลกาภิวัตน์เป็นอย่างนั้น ผลกระทบประเทศไทยเป็นอย่างไร มากกว่าที่จะมาบอกว่าทุนนิยม เสรีนิยม มึงไม่ชนะ กูหรืออก หมายความว่าปัจจุบันนี้ ทุนนิยมนี้กำลังครอบครองโลก ไม่ชนะ หมายความว่ายังไง เรายังอยู่ได้อย่าง งดงาม ในท่ามกลางแบบนี้ ที่ผมอยากจะมาบอกเพราะว่ามี อัสกักรุ่นนี้สอบถามอาจารย์ บอกว่าส่วนใหญ่ นักศึกษา ปี 2 ปี 1 และกำลังเรียนวิชาสังคมไทยกับโลกาภิวัตน์

ผมคิดว่าต้องเริ่มจากจินตนาการ ก่อนที่อาจารย์จะติดต่อผมมา หาผมยากมาก เพราะผมไม่มี โทรศัพท์มือถือ ผมปฏิเสธการใช้โทรศัพท์มือถือ ผมปฏิเสธเอาเงินฝากธนาคาร ตอนที่ผมเป็นผู้อำนวยการมูลนิธิ อาสาสมัครเพื่อสังคม ผมจะเอาเงินเข้าบัญชี ก็ไปใช้ของคนอื่น แต่ของที่เอามาให้เป็นเงินสด เพราะเอาไป เข้าธนาคารเนี่ยนะ มันจะไปเบิกก็ช้า ยากแสนยากนะ และก็เอาดอกเบี้ยเรานะ แถมให้เรายากอีก นะ เพราะฉะนั้น จะพิสูจน์ตัวเองว่า ทำไปไม่ต้องพึ่งทุนนิยม เพราะผมไม่เชื่อว่าธนาคารจะให้กำไรเรามากกว่า ที่จะให้แก่ผู้ ที่ถือหุ้น แต่ถามว่าแล้วลุงเดช หรือพ่อใหญ่เอาเงินฝากไหน ผมฝากกับเมีย ฝากกับลูก ผมได้เงินมาจะรีบกระจาย เอานี้แม่ นี่ลูกเอาไป แล้วผมวางแผนชีวิต ว่าจะจบชีวิตอย่างไร เพื่อที่จะได้ทำงานและก็มีคุณค่าต่อสังคมอะไร ทำนองนี้

เพราะฉะนั้นผมจึงเต็มใจที่จะบอกว่า วันนี้ผมเป็นคนเริ่มแก่ที่ หนึ่ง ยังไม่เฟอะพะ ไม่เซย ยังเข้าใจโลกว่า เขาจะไปอะไรอะไรได้อยู่ เพราะ ผมอ่านหนังสือทุกวัน ติดตามข่าวสาร อยู่ว่าอะไรเป็นอะไรแล้ว เดี่ยวจะให้ดู ในภาพที่จะฉายให้ดู เพราะฉะนั้นผมได้เรียนหนังสือมานี่นะ พอที่เข้าเรียนหนังสือเราก็เข้าเรียนกับอาจารย์ชั้นยอด ต่างๆ อาจารย์ก็จะพร่ำสอนเราว่า ต้องทำอย่างนั้นเพื่อมวลชน อย่างโน้นอย่างนี้ พอเสร็จแล้วถึงเวลาทุกคน ก็หายไปเข้ารับใช้อะไรก็ไม่รู้ ส่วนผมบอกกับตนเองว่า ผมอย่างนี้ละ ในสมัยผมเรียนปี 3 เมื่อ พ.ศ. 2512 ยังไม่ เกิดไข้ไหม ยังไม่เป็นวันเลยเนาะ ไม่รู้จะอยู่ที่ไหนเลย จะอยู่บนสวรรค์อะไรตรงนั้นเนาะ เตรียมจะมาเป็นนางฟ้า เทวดาที่สกลนครเนาะ ผม สมัยนั้นถ้าเราหาเงินได้หมื่นกว่าบาทนะ เป็นหนี้เขาตั้งหมื่นกว่าบาท ซื้อตัวเครื่องบิน นะ เราซื้อตัวเครื่องบินเพื่อไปเป็นโรบินฮูดในอเมริกาได้ แล้วก็ทำงานทำ กลับมาเราก็ทำงานไปด้วยเรียนไปด้วย ที่นั่นเขาเรียกว่ากลับไปซ่อมตัวมาใหม่ เราก็จะได้อะไรมากมาย แต่ผมตัดสินใจ ไปเป็นบัณฑิตอาสาสมัคร ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ซึ่งเมื่อสองปีที่แล้ว มีรุ่น พี่จบ จากที่นี่ไปเป็นอยู่ที่โน่นนะ ก็ได้ดิบได้ดีไป

ผมตัดสินใจไปเป็นบัณฑิตอาสาสมัครของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เสร็จแล้วผมบอกกับเพื่อนร่วมรุ่นว่า พวกนายจะไปเมืองนอก ฉันจะไปบ้านนอก แล้วยี่สิบปีมาเจอกันใหม่ ว่าใครจะยังอยู่ ใครยังเข้าใจอะไรสิ่งที่เราพูด

ในสมัยผมนะครับผมจะชอบเดินขบวนกัน หนังสือไม่ค่อยเรียน เราก็จะเดินประท้วง ประท้วงความไม่ถูกต้อง เพราะมันมีคอร์ปชั่น มีทหารเป็นอย่างนู้นอย่างนี้มากมาย เราจึงชอบเดินประท้วงกันนะ ผมเรียนจุฬากรรยาผมเรียนธรรมศาสตร์ เราก็ชอบไปประท้วงที่ธรรมศาสตร์ ไปประท้วงทำอะไรๆ อยู่นะ ตอนนั้นเราเป็นแฟนกันเราก็ชอบทำอย่างนี้ แล้วเสร็จพอจะจบเนี่ยเราก็จะเอาตัวรอดใช่ไหม เราจะเอาแต่ตัวรอด สิ่งที่เราประท้วงๆ ไปนี่ เราพูดไปเพื่ออะไรล่ะ เพราะฉะนั้น ผมก็จึงไม่ฟังพอใจในความกตัญญูนั้น ผมก็บอกผมจะไปบ้านนอกแล้วเรามาเจอกันใหม่ ผลที่สุดเวลาผ่านไป ที่เรามาเจอกันนี่นะ เพื่อนผมที่เรียนรุ่นผมนี่นะ ถ้าบอกแล้วจะหนาว สุทธิชัย หยุ่น เดอะเนชั่นเป็นเพื่อนร่วมรุ่นผม คุณหญิงสุพัตรา เป็นเพื่อนร่วมรุ่นผม พิเชียร คุระทอง ที่อยู่มติชน เป็นเพื่อนร่วมรุ่นผม อันนี้คนที่อยู่โครงการ ที่ได้เป็นนักธุรกิจใหญ่โตมานะ แต่ปรากฏว่าเวลาเราไปกินข้าวด้วยกัน ไปงานเจอกัน สิ่งที ขอประทานโทษนะ เวลาเขาจับไวน์แก้วละแฉ่งๆ ผมก็จับเป็น เราก็กินไวน์เป็น อาหารในโรงแรมหรูๆ ในกรุงเทพฯ เราก็กินได้ แต่เวลาที่พาเขามาอยู่ที่บ้าน บำรุง คะโยธา ที่กาฬสินธุ์เนี่ย พอเข้าไปเดินในท้องนา เขาเดินไม่เป็นหรอก ใช่ไหม แต่ผมก็เดินนำหน้า ผมมอง นี่ข้าว ต้นหญ้า นี่ต้นหมากเฒ่า ผมมองออก แต่พวกนั้นมองไม่ออก

เพราะฉะนั้นหมายความว่าไง หมายความว่าสิ่งที่ซับซ้อนไป คือโอกาสเรียนรู้เราสามารถเรียนรู้ได้ แต่สิ่งที่เราเป็นเขาไม่สามารถเป็นได้ แล้วสิ่งที่สำคัญกว่านั้น นนะลูกหลานนะ พ่อใหญ่จะบอกให้ เมื่อกลับไปครอบครัวเดิมแล้ว เมื่อกลับไปครอบครัวที่เกิดมาจากท้องพ่อแม่เดียวกันนะ พี่สาว น้องชายเขายังรักเราเหมือนเดิมทุก เมื่อเขาจะพูดแบบนี้นะ น้องชายคุณลุงจะพูด เออมึงไม่เปลี่ยนแปลงนะ มึงคิดยังไง พูดยังไง มึงก็ยังทำอย่างนั้น แล้วพี่สาวเขาก็ยังรักเราเหมือนเดิม ตามปกติลูกหลานก็จะเห็นใช่ไหม พอมาเรียนได้ดิบได้ดีก็จะลืมใช่ไหม กลับมาบ้านก็ขับรถเก่ง ผมไม่เคยทำอย่างนั้น ผมกลับไปบ้านก็ยังตักน้ำใส่โอ่งนะ ตักช่วยแม่อะไรต่างๆ ตักน้ำใส่โอ่ง หุงข้าวให้แม่ พายเรืออะไรต่างๆ โทษ เหมือนที่เด็กอีสานทำ ผมทำอย่างนั้น

ปัจจุบันนี้ผมอยู่สวนไม่เคียดร้อน ผมกลับไปอยู่สวนที่อัมพวานะ เพราะฉะนั้นอาจารย์จึงตามผมขากมาก แต่ที่ผมจะเช้คข่าวสารทุกวัน ว่าเป็นอย่างไร ขณะที่พูดอยู่นี้ เมื่อเช้าผมก็โทรคุยกับลูก ลูกผมไปเป็นอาสาสมัครอยู่ที่ประเทศภูฏาน เราก็โทรคุยกันบ้างเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารต่อกัน เพราะฉะนั้นวันนี้ผมอยากจะมา ให้ท่านทั้งหลาย ให้ลูกหลานดูว่า อาจารย์เขาเรียก ว่าคนเล็กคนน้อย ยังเหมือนเดิมผม ขอยืนยันว่าผมยังเป็นเช่นนั้นจริง ไม่เชื่อผมเดี๋ยวจะให้นามบัตรไว้ตามไปดูที่บ้านอัมพวา ให้ตามไปดูที่บ้านอัมพวาที่ประกาศหึ่งห้อยเยอะๆ นะ หรือไปอ่านหนังสือมนต์รักแม่กลองที่เขาสัมภาษณ์ผมเรื่องนี้ หรือไปอ่านหนังสือที่อาจารย์ ขาโศกเอามานะที่บ้านผมที่กรุงเทพฯ ผมนอนเสื้อผืนหมอนใบเดียว ภรรยาผมนอนเตียงกันนอนไป ผมนอนเสื้อ เราจะไม่ว่าใครที่เขาทำต่างจากเรา แต่เราจะทำในสิ่งที่มันถูกต้องและสิ่งที่ไม่เคียดร้อนนะ อันนี้เป็นสิ่งที่อยากจะฝากเอาไว้

เพราะฉะนั้นการที่มาวันนี้ ไม่เพียงจะมาบอกว่าโลกาภิวัตน์มันคืออะไร ยังไงอเมริกาจะเจ๊งแล้ว ยุโรปไปไม่รอดนะ อย่างนั้นหาในกูเกิ้ลก็พอหาได้ เดียวก็จะมีเอกสารให้ ใครจะมาถือปี่อาจารย์เขาก็จะแจกให้นะ เป็นส่วนหนึ่ง แต่สิ่งที่สำคัญ อยากจะดูว่า อยากจะบอกว่า เออ ถ้าจบไปแล้วจะครองตัว ครองครอบครัว

ครองเพื่อนอย่างไรเพื่อที่จะยังอยู่ได้นะ ยังทันสมัยได้ เนี่ยอาจารย์ยังบอกผม ยังทันสมัย ผมใช้ของมือสองทั้งนั้นนะ ในตัวผมมีแค่ของมือสอง นอกจากใจมือหนึ่ง แต่ผมรู้จักว่าจะซื้อเมื่อไหร่ จะซื้อที่ไหน ซื้ออย่างไร อันนี้ละ ขออนุญาตหาข้อมูลตลอด นี่ละ

ฉะนั้นผมขอทำพิสูจน์ว่าจะสู้กับโลกาภิวัตน์ต้องคิด และพูด ทำให้จริงๆ และสวรรค์จะไม่ลืมเราถ้าเรากัดไม่ปล่อย แต่ไม่รุ่งง่าม ไม่เงอะงะ ไม่คิดแต่ประโยชน์ ครอบครัวของพวกเขาทั้งหลายเหล่านี้ ยส่วนใหญ่ผมเช็คจากอาจารย์ก็จะมาจาก 2 จังหวัด ส่วนใหญ่สกลนคร แล้วก็มุกดาหาร เพราะฉะนั้นเราต้องค้นให้พบว่าอีสานย่านนี้ แอ่งสกลนครนะของเรามีอะไรเป็นภูมิปัญญาซึ่งจะสู้กับโลกาภิวัตน์ในอนาคต ก่อนที่จะพูดถึงนะ

ก่อนที่จะพูดถึงเรื่องว่าโลกาภิวัตน์มันเป็นอย่างไรเนี่ยนะครับ ผมคิดอย่างนี้ก่อนนะ คิดว่า รัฐบาลคือความจำเป็นที่ชั่วร้าย อันนี้ไม่ใช่ผมคิดเองนะ ศัพท์รัฐศาสตร์ รัฐบาลคือความจำเป็นที่ชั่วร้าย คนนั้นเขาบอกว่า government is a necessity แต่ว่า but evil อันนี้ปราชญ์เขาพูดนะ ไม่ใช่ผมนะ ไม่ใช่ว่าผมพูดคำหยาบนะ เขาบอกว่า รัฐบาลทุกแห่งในโลกนั้นคือความจำเป็นที่ชั่วร้าย คือคำว่า evil เนี่ย มันแปลว่า ปีสาง หมายความว่า รัฐบาล เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องมีแต่มันชั่วร้าย ใครที่เคยดูหนังลองดูหนังของพวกเอเรนสันะหนังโรมัน อะไรพวกนี้ ก็จะเห็นถึงเรื่องเหล่านี้ะครับ เพราะฉะนั้นประการที่หนึ่ง ผมเชื่อว่าไม่มีรัฐบาลใดที่จะช่วยให้ราษฎรอยู่เย็นเป็นสุขได้ดีอย่างค่อนข้างทั่วถึง อันที่สอง ผมคิดว่าสังคมโลกเนี่ยไม่ได้เปลี่ยนแปลงนัก คือสังคมโลกปัจจุบันไม่เปลี่ยนแปลงนัก อันนี้เครื่องจักรไซไฟ ม คานธีก็เคยบอกว่า บอกว่า machine cannot replace man บอกว่า เครื่องจักรไม่สามารถแทนมนุษย์ได้ เพราะฉะนั้นผมก็จึงต้องระมัดระวังเลยว่า ถ้าจะใช้เครื่องจักรเหล่านี้อาจจะสู้ใช้มือไม่ได้

เพราะฉะนั้นก็จะบรรยายไปเรื่อยๆ ก่อน คือว่าโลกยังไม่เปลี่ยนแปลง คนยัง เหมือนคน ปลาใหญ่ชอบกินปลาเล็ก คนรวยมักจะหาโอกาสที่จะเอาเปรียบไปเรื่อยๆ แต่แล้วคนรวยก็จะรู้ว่าจะบีบบังคับนายของเขา คือ รัฐบาลอย่างไร อันนี้คือ กฎ กติกาของโลก ซึ่งไม่เปลี่ยนตั้งแต่สมัยดั้งเดิมสมัยสปาคัส ก็เป็นอย่างนั้น เดียวนี้ก็ยังเป็นอย่างนั้นอยู่ ประเด็นต่อไป ผมเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายในโลกนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงซึ่งแลกเปลี่ยนกันระหว่างคนสองกลุ่ม คือกลุ่มที่เราเรียกว่ากลุ่มข้างบน กลุ่มที่อยู่ข้างบน และ กลุ่มที่อยู่ตรงกลาง ข้างบนก็คือคนที่แลกเปลี่ยน คนกลางก็คือคนที่ไม่ใช่หมู่มาก คนที่หมู่มากคือคนข้างล่าง แต่ว่าคนตรงกลางเนี่ยจะเป็นคนซึ่งมีความสามารถพิเศษซึ่งจะเรียนรู้คนข้างล่างนี้ได้เก่ง คนข้างล่างได้ดี เพราะฉะนั้น เขาจะแลกเปลี่ยนกันแล้วก็ยอมเพื่อจะเปลี่ยนแปลงบางอย่างเพื่อให้ข้างบนอยู่ได้ข้างล่างอยู่ได้ แล้วข้างล่างได้น้อย หมายความว่า คุณได้บ้างแต่ฉันต้องได้มากกว่าคุณ

ด้วยเหตุนี้ปราชญ์ของโลก ตลอดอายุ เป็นคนที่เก่งมาก พูดคำว่า “เมื่อข้าพเจ้า ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ บนหลังของท่าน ข้าพเจ้าเต็มใจจะทำตัวให้เบาขึ้น ยิ่งขึ้น แม้กระทั่งถอดเสื้อผ้าทุกชิ้นออก! หักยาล่อนจ้อน ข้าพเจ้าก็เต็มใจ แต่ขออย่างเดียวเถอะ ขอให้ข้าพเจ้าอยู่บนหลังท่านต่อไป” อันนี้ไปอ่านหนังสือ ไปดูหนังสือที่ห้องสมุด ไปอ่านหนังสือของตลอดอายุ เขาระบุเอาไว้แบบนี้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นไปได้ จึงเป็นไปได้ที่ความยุติธรรมในโลกนี้จะเกิดขึ้นมาจากการยื่นมือให้ จะต้องเกิดจากการสละของคนที่ถูกขี้ข้างหลังออกไป ที่เราเรียกในสังคมวิทยาเรียกว่าการรัฐพิธีของเราของพลเมืองอย่างพวกเรา คนเล็กคนน้อย เพราะฉะนั้นโลกาภิวัตน์นี้จึงไม่ใช่เรื่อง

ใหม่ เป็นเรื่อง ซึ่งสัมพันธ์ที่เมื่อคุณบอกว่าเป็นรัฐบาล คุณไม่สามารถทำได้หมด เพราะรัฐบาลจะต้องมีคนหนุนหลัง และคนที่หนุนหลังก็ต้องคิดที่จะให้บ้างแต่ว่าฉันจะต้องได้มากกว่าเธอ ก็ต้องขอยุ่บนข้างหลังเรา นี่เป็นการต่อสู้กันมาทุกยุคทุกสมัยนะครับ มันเป็นอย่างนั้นเอง

ที่นี้ก็ มาดูว่า โลกาวัดัน นักศึกษาก็คงเกิดไม่ทันนะ ลูกๆ คนไหนเกิดทันบ้าง เมื่อ พ .ศ. 2488 สงครามโลกครั้งที่ 2 จบลงพอดี ก่อนหน้า พ.ศ. 2488 ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 โลกนี้ปกครองกันแบบอาณานิคม จนกระทั่งถึง 2491 ช่วงนั้นเป็นช่วงปกครองด้วยอาณานิคมโดยมีประเทศซี กโลกประเทศตะวันตกเป็นเจ้าของ เราเรียกประเทศเจ้าอาณานิคม ประเทศใกล้ๆ อีสาน ประเทศใกล้ๆ สกตนคร เราเรียกประเทศอะไรครับ ลาว ประเทศเจ้าอาณานิคมของลาวคือใคร ฝรั่งเศส เขมรใคร ฝรั่งเศส เวียดนามใคร ฝรั่งเศส แล้วได้ ใครไป ฟิลิปปินส์ใคร ใครปกครองฟิลิปปินส์ นักดาบ นักดาบใคร สเปน รูรีเปล่า ว่าสเปนปกครองประเทศอินโดนีเซีย ก็ปี รูรีเปล่า 400 ปี มาเลเซียใครปกครอง อังกฤษ เพราะฉะนั้นในระหว่างซีกโลกตะวันตกเป็นประเทศเจ้าอาณานิคมปกครองโลกอยู่ ที่นี้พอมาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เยอรมันและญี่ปุ่นพ่ายแพ้สงคราม ฝรั่งเศสก็แพ้ อังกฤษก็แพ้ แพ้ในตอนต้น แต่อังกฤษกับฝรั่งเศสชนะในตอนปลาย คนที่แพ้ราบคาบก็ได้แก่เยอรมันและญี่ปุ่น เป็นประเทศผู้แพ้สงครามต้องเสียค่าปฏิกรรมสงครามมากมาย เข้าเรียกว่าคู่ต่อสู้สงคราม แต่ฝรั่งเศสและอังกฤษ เป็นฝ่ายชนะ แต่ว่าเมื่อชนะกลับเป็นฝ่ายชนะอย่างบอบช้ำ ประเทศชนะที่ชนะอย่างไม่บอบช้ำได้แก่ประเทศอเมริกา ประเทศอเมริกา ก็กลายเป็นประเทศที่เข้มแข็งที่สุดและมีอิทธิพลมากที่สุด ก่อนหน้าสงครามโลกครั้งที่ 1 เขามีองค์กรที่คอยดูแลเวลาที่มีปัญหาเขาเรียกว่า สันนิบาตชาติ

แต่หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้นเกิดองค์กรใหม่ที่เรียกว่า สหประชาชาติ ในการเกิดสหประชาชาตินี้ อเมริกาเข้า มามีความเข้มแข็งมากที่สุด เวลาผ่านไปประมาณปี 2492 สงครามโลกจบเมื่อปี 2488 ปี 2492 ประธานาธิบดี แฮร์รี เอส ทรูแมน ประกาศกับสภาองเกรสว่า อย่างกระนั้นเลยต่อไปนี้ต้องพัฒนาโลกให้สู่ความ มั่งคั่งและเข้มแข็งขึ้นมา เพราะฉะนั้นคำว่า “การพัฒนา” จึงเริ่มเกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2492 ก่อนหน้านั้นไม่มีคำว่า พัฒนา ไม่มี พจนานุกรมไทยไม่เคยใช้ พจนานุกรมต่างประเทศอาจจะมีแต่ไม่เคยถูกนำมาใช้

เพราะฉะนั้นถามว่าเมื่อเป็นเช่นนี้ใครเป็นตัวกำหนด คำว่า การพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม “อเมริกา” สรุปตอนนี้ ก็คือว่าหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกาขึ้นมา มีอำนาจแทนประเทศเจ้าอาณานิคม ฉะนั้นก็มี คำว่า “การพัฒนา” มี “ประเทศด้อยพัฒนา” สมัยก่อนประเทศไทย แม้ว่าเราจะเป็นประเทศที่ปลูกข้าว ลาว เขมร อินโดนีเซีย แต่เราก็ไม่ได้เรียกว่าด้อยพัฒนา เราก็ไม่ได้เรียกว่าอะไร เราเรียกประเทศเฉยๆ เรียกประเทศโน้น ประเทศนี้ แต่พอช่วงตรงนี้ขึ้นมาเราเรียกคุณว่าประเทศด้อยพัฒนานานะ คุณประเทศพัฒนาแล้ว โดยเขาคูยังเิงว่า ประเทศพัฒนา ด้อยพัฒนา เขาดูว่าคนที่พัฒนาแล้วถามว่าประเทศของคุณนะถ้าเอาเฉลี่ยแล้วคนของคุณแต่ ละคน เฉลี่ยแล้วมีรายได้คนละเท่าไรหรือต่อคนต่อเดือน ต่อปี โดยเฉลี่ยถึงปัจจุบันนี้ สันความยากจนต้องมีรายได้ต่ำกว่า 2 ดอลลาร์ต่อวัน ไปคุณเอาเองนะ ปัจจุบันนี้ถ้าใครมีรายได้ต่ำกว่าวันละ 2 ดอลลาร์ ถือว่าเป็นคนยากจน เพราะฉะนั้นใน พ.ศ. ดังกล่าวนั้น บอกว่าถ้าประเทศของคุณ บวก ลบ คูณ หารแล้วมีคะแนนเท่านี้ ต่ำกว่านี้ แสดงว่าประเทศของคุณเป็นประเทศด้อยพัฒนา

สมมติว่าผมบอกอาจารย์ อาจารย์ด้อยพัฒนาจึงเลยนะ มหาวิทยาลัยนี้ยังด้อยเรื่องนี้นะ ถามว่าเรา
เกิดความรู้สึกอะไร หนึ่ง เรารู้สึกหดหู่ รู้สึกด้อยต่ำ แต่ขณะเดียวกันเราก็อยากพัฒนาด้วย เขาก็บอกว่าอย่ากระนั้น
เลยเอาตัวไปช่วยไปใหม่ ก็แสดงว่าต้องเอาตัวก็ต้องเกิดการพัฒนา เอาอย่างเราสิซึ่งคุณจะได้พัฒนา เพราะฉะนั้น
เอาอย่างเราสิทำให้เกิดประเทศที่เรียกว่าประเทศต้นแบบขึ้นมา ประเทศต้นแบบว่าให้เขาเอาอย่างนี้ เพราะฉะนั้น
ตอนนั้นก็ถือว่าเมื่อมีประเทศต้นแบบก็ต้องเอาอย่างประเทศต้นแบบกันยกใหญ่เลย เมื่อพัฒนาไปๆ ฟังให้ดีนะ
อันนี้สำคัญมาก เมื่อเริ่มพัฒนาพัฒนาใช้เมื่อ 2493 พอใช้มาถึง 2523 ประมาณ 20 ปี โลกได้เจริญขึ้นมาก
จนกระทั่งญี่ปุ่นรวย เข้าไปลงทุนในสหรัฐอเมริกา เข้าไปซื้อบริษัทพาราเมาส์ เข้าไปซื้อโน่นซื้อนี่ และกำลัง
เตรียมที่จะซื้อดิคเวิลด์เทรดที่ถล่ม เวิลด์เทรดที่พวกอัลโกต้าทำถล่มนะ ญี่ปุ่นก็อยากจะทำซื้อ เพราะฉะนั้นอเมริกา
ก็เกิดไม่พอใจก็เลยพยายามบีบบังคับว่า อย่ากระนั้นเลยต้องเปลี่ยนกันใหม่ เพราะฉะนั้นสรุปก็คือว่าตอนนี้ โลก
ได้พัฒนามา 2492 จนกระทั่งถึง 2523 โลกประสบผลสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจสูงสุด แต่ช่องว่างระหว่าง
ประเทศ ระหว่างคนของแต่ละประเทศเพิ่มสูงขึ้น ขณะเดียวกันทำให้ทรัพยากรเสียสมดุลอย่างร้ายแรง

สรุปตรงนี้ก็ถือว่าการศึกษาที่สหรัฐอเมริกาประกาศให้มีการพัฒนาขึ้นใน พ .ศ. 2492 และพัฒนาเป็นต้นแบบ
เอาอย่างความสำเร็จทำให้โลกเปลี่ยนแปลงไปในระดับหนึ่ง ขึ้นมา ทำให้ป่าไม้ แหล่งน้ำมัน แหล่งเหมืองแร่
ผืนดินเพื่อการตั้งรกราก และที่อยู่อาศัย และโครงสร้างพื้นฐาน สร้างถนนหนทางเหล่านี้มีปัญหา มหาสมุทร
บรรยากาศต่างๆ พุดง่ายๆ ว่า ทรัพยากรถูกใช้ไปมากๆ แล้วเขาคำนวณว่าอย่างนี้รับ คำนวณว่าโลกปัจจุบันนี้
โลกปัจจุบันมีคนประมาณ 6 พันล้านคน ใน 6 พันล้านคน บอกว่า มีคนรวย 20 เปอร์เซนต์ คนรวยใช้
ทรัพยากรธรรมชาติของโลกทั้งหมด 80 เปอร์เซนต์ คนรวยแค่ 20 เปอร์เซนต์ ใช้ดิน น้ำ ป่า อากาศ อะไรต่างๆ 80
เปอร์เซนต์ของโลก และคนรวยเหล่านั้นอยู่ที่ไหน คนรวยเหล่านั้นอยู่ในซีกโลกเหนือ คือแคนาดา อเมริกา
อังกฤษ และฝรั่งเศส เขาเรียกประเทศ จี 8 อะไรคือจี 8 นะเดี๋ยวไปถามอาจารย์ ตอนแรก ๆ ประเทศ จี 7
แต่ต่อมารัสเซียไม่ยอมขอเข้าไปด้วย เขาบอกว่าอย่างนี้คน 20 เปอร์เซนต์ อยู่ในซีกโลกเหนือ บริโภคปลาและเนื้อ
ร้อยละ 45 ฟังให้ดีนะแค่ 20 เปอร์เซนต์ กินเนื้อและปลาที่เป็นอาหารร้อยละ 45 ใช้ไฟ 68 เปอร์เซนต์ ใช้กระดาษ
84 เปอร์เซนต์ เป็นเจ้าของรถยนต์ 87 เปอร์เซนต์ นี่เป็นตัวเลขของสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาในปี ค.ศ. 1987
เป็นตัวเลขที่เขาค้นพบเมื่อตอนนั้น

เดี๋ยวนี้ปี ค.ศ.2010 เวลาผ่านมาเกือบ 20 ปีแล้ว ตัวเลขก็เปลี่ยนแปลงไปเยอะแล้ว แสดงให้เห็นว่า
ทรัพยากรของโลกที่มีทั้งหมดนี้ต้องถูกนำไปใช้กับประเทศจี 8 เขาสรุปกันไปอย่างนี้มีนักเศรษฐศาสตร์และ
นักสังคมวิทยาของเยอรมันบอกว่า ถ้าจะให้ทั่วทั้งโลกให้คนทั่วทั้งโลก 6 พันล้านคนมีชีวิตเหมือนประเทศ จี 8
จะต้องหาโลกมาอีก 4 โลก มารวมกับโลกที่มีอยู่แล้วเป็น 5 โลก เขาคำนวณเลยถ้าจะให้คนมีชีวิตเหมือนคนใน
อังกฤษ ในฝรั่งเศส ในรัสเซีย ในอิตาลี ต้องมีโลกแบบนี้อีก 4 โลก ถามว่าจะหามาจากไหน เพราะฉะนั้นเรา
จะพบว่าประเทศมั่งคั่งทั้งหลายใช้อำนาจ ารเศรษฐกิจระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เกิดการทำลายล้างกันไป
คนยากจน นักศึกษาจะเห็นว่าขณะนี้จะมีจังหวัดเกิดขึ้นใหม่ในอีสาน คือจังหวัดบึงกาฬ แล้วคอยดู สกนนคร
เมื่อ 20 ปีก่อน 30 ปีก่อน เทศบาลยังไม่ใหญ่เท่านี้ ต่อไปนี้คนที่อยู่ตามหมู่บ้านจะหลั่งไหลเข้ามาอยู่ในศูนย์กลาง
ของแต่ละเขต ถ้าจังหวัดก็เข้ามาอยู่ในเทศบาล ถ้าอยู่ภาคอีสานนี้ก็จะแห่กันเข้าไปอยู่ในขอนแก่น อุบล อุดร

จังหวัดที่เป็นศูนย์กลางอะไรทำนองนี้ เดียวนี้ใครที่อยู่ผูกอาหารหรืออยู่ใกล้ๆ กับอุดร วันศุกร์ซัก 6 โมงเย็น ให้ไปนั่งดูสะพานที่ข้ามมาจากเวียงจันทน์ คนรวยๆ จากเวียงจันทน์จะขับรถ ข้ามฝั่งมาเที่ยวแล้วก็นอนที่อุดร หนองคาย ซึ่งแต่ก่อนเรียกว่าเป็นแหล่งที่ไม่ทันสมัยพอ ที่จะช่วยอุดร ร้านที่เคขายนะ ผมไปซื้อแก้วสวยๆ ที่อยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขงย้ายมาอยู่ที่อุดรแล้ว ถามว่าทำไมถึงย้าย เขาบอกว่าหนองคายขายไม่ค่อยได้ เพราะคนรวยไม่ค่อยมาซื้อ ก็ต้องเอามาขายตรงที่อุดร เพราะฉะนั้นสรุปก็คือว่าคนยากคนจนก็จะแหกกันไปอยู่ที่เมืองใหญ่ๆ เพื่อจะไปหางานเพื่อไปต่อสู้หรือเพื่อไปพักผ่อนหย่อนใจก็แล้วแต่เป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้น ในปี 2492 ก็ต้องมีการพัฒนา การพัฒนาไม่ประสบความสำเร็จ ในปี พ.ศ. 2523 เขาจึงเพิ่ม เปลี่ยนคำใหม่เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะฉะนั้นไม่ใช่พวกเราคิดเขาคิดให้ทั้งนั้น อเมริกาคิด ต่อไปนี่ต้องใช้คำว่าพัฒนาที่ยั่งยืน ใช้มาเมื่อ พ.ศ. 2523

พ.ศ. 2543 เขาบอกว่าต้องพัฒนาเพื่อ ความมั่นคง เห็นไหมครับว่า เพราะฉะนั้นเดี๋ยวนี้เราก็บอกว่า ในปี พ.ศ. 2543 โลกดัมย่ำกึ่งมาถึงเราแล้วเราก็มีปัญหา เพราะฉะนั้นจากหลังสงครามโลกมานี้เราต้องบอกว่า โลกต้องร่วมกันพัฒนา ต้องมีการพัฒนา ผ่านไป 20 ปี ไม่ได้เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน ผ่านไปไม่ได้เรื่อง การพัฒนาทุกวันนี้ต้องเป็นการพัฒนาเพื่อความมั่นคง สรุปก็คือว่า เจตนารมณ์ของการพัฒนานั้นมันจะไปโทษกับโลกาภิวัตน์ไม่ได้ มันต้องกระแสรองการพัฒนาซึ่งถูกรอบงำโดยปลาใหญ่กินปลาเล็กอย่างที่ผมว่าไป เมื่อสักครู่นี้ แต่ว่าเราสร้างคำใหม่ๆ เราเรียกว่าศัพท์ใหม่ๆ ในหนังสือที่ผมจะให้อาจารย์นี้เรียกว่า **“วาทกรรม การพัฒนา”**

ทีนี้จากที่พูดไปทั้งหมดนั้นก็สรุปว่า โลกาภิวัตน์นั้นมันคือความสัมพันธ์อันสืบเนื่องมาจากการคิดครอบครองโลก เธออยู่ที่ไหนฉันก็จะไปเอาของเธอ เอาทรัพยากรไป เมื่อสมัยเด็กๆ เมื่อ พ .ศ. 2495 ผมเรียนหนังสือบอกว่า สินค้าส่งออกของประเทศไทยคือ ข้าว ดีบุก ยางพารา แต่บัดนี้ดีบุกไม่เหลือชกิโลกรัม ไม่มีแล้ว คนอีสานไปค้าแร่อยู่ภูเก็ต เดียวนี้ไม่มีแร่ให้ค้า ก็เลยกลายเป็นค้าส้มตำตั้งแต่ พ่อ แม่ ลูก จนกระทั่งถึงลูกหลาน ทุกวันนี้อยู่ แถบหาดป่าตอง กันอะไรทำนองนั้น ก็เลย เป็นแบบนี้ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนา มันไม่ใช่เรื่องของโลกาภิวัตน์ นะมันมาใหม่ แต่ที่จริงแล้วก็คือขอโทษด้วยนะ สันดานของคนที่ยากจะใช้ทรัพยากรให้มากกว่า ที่สุดต้องการเรื่องเหล่านี้ เพราะฉะนั้นโลกาภิวัตน์ก็จึงถูกดึงถูกกำหนดขึ้นมาเป็นคำใหม่

ใน พ.ศ. 2398 ประเทศไทยถูกโลกาภิวัตน์กระทำครั้งแรกในรัชกาลที่ 4 สนธิสัญญาเบาว์ริง ทำให้ประเทศไทยตอนนั้นต้องเกณฑ์คนอีสานต้องเกณฑ์คนอื่นๆ ไป ไปปลูกข้าวแถบรังสิตครับ สนธิสัญญาเบาว์ริงนี้แหละ ครั้งนั้นก็ทำให้อีสานแตกเป็นครั้งแรก ก็คือต้องถูกเกณฑ์เข้าไปบ้างอะไรบ้าง เพราะฉะนั้นประเทศไทยได้รับผลกระทบของโลกาภิวัตน์ครั้งแรกโดยที่ไม่มีคำว่าโลกาภิวัตน์ ไม่มีคำว่าพัฒนา แต่ถูกบังคับโดยประเทศเจ้าอาณานิคม 2 ประเทศ คือ อังกฤษ และฝรั่งเศส โดยเฉพาะสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษในปี พ .ศ. 2398 อย่างกระนั้นเลย เวลาผ่านไปๆ สมัยก่อนเราถูกบังคับ 2504 อันนี้ไม่ถูกบังคับเราเต็มใจ เราเต็มใจที่จะเป็นโลกาภิวัตน์ โดยยอมรับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ความร่ำรวย และทันสมัยโดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นแม่แบบ เริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจตามคำแนะนำของธนาคารโลก ปี 2504 ลองร้องเพลงซิ พ.ศ. 2504 ผู้ใหญ่ลีตึกลองประชุม 2504 เราเต็มใจรับโลกาภิวัตน์ สมัยก่อนเขาบังคับ ทีนี้อันนี้ อาจารย์ช่วยไปให้การบ้านกับเด็ก ให้เด็กหาการบ้านหน่อย ก่อนหน้า 2504 พ.ศ. 2495 ประเทศไทยเป็นประเทศเผด็จการแบบชาตินิยม จอมพล ป . พิบูลสงคราม

เป็นนายกรัฐมนตรี วันที่ 1 มกราคม 2495 จอมพล ป. ออกกฎหมายมาเพื่อทดลองใช้ที่จังหวัดอยุธยาแห่งเดียว ก่อน ใช้นี้ประเทศไทย ขอให้คนไทยมีที่นาไม่เกินครอบครัวละ 50 ไร่ ทดลองแค่นี้ละ ขอทดลองใช้ 1 ปีก่อน อเมริกาไม่ยอมเขียนจดหมายมาประท้วง จอมพล ป. ทูบโตะ ไม่เอา ไม่เอา กูจะเอาอย่างนี้ กูจะให้คนไทยมีที่ดินทำกินคนละ 50 ไร่เท่าๆ กัน อเมริกาไม่พอใจจนจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ไปรักษาตัวที่ประเทศอเมริกา จอมพลสฤษดิ์ ท่านไม่สบาย ท่านเป็นคน มุกดาหาร นะครับ แล้วก็ไป พอผ่าตัดเรียบร้อยแล้ว คุยกกันไปกันมา จอมพลสฤษดิ์ ก็กลับมาประเทศไทย พ.ศ. 2500 ก็ปฏิวัติเลย ไล่จอมพล ป. ออกไปแล้วก็เลิกกฎหมาย 50 ไร่ เพราะฉะนั้นกฎหมาย 50 ไร่นี้ แค่ว่าทดลองใช้ขออเมริกาไม่รู้เข้าไม่ยอมเลย เพราะฉะนั้นก็เลยสอดคล้องว่า อเมริกาไม่พอใจ เพราะฉะนั้นอเมริกาไม่พอใจแล้ว

จอมพลสฤษดิ์ ขึ้นมาเป็นหัวหน้าคณะปฏิวัติ แล้ว พ.ศ. 2501 จอมพลสฤษดิ์ ก็เข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรีเอง ประเทศไทยเต็มใจยอมรับการพัฒนาเพื่อเศรษฐกิจ ความร่ำรวย และความทันสมัย โดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นแม่แบบ เริ่มมีแผนพัฒนา ตอนนั้นไม่มีคำว่า “สังคมนะ” แผน 1 หนุๆ วงเล็บเอาไว้เลยไม่มีคำว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเดียวเพราะอะไร เพราะ ว่าอะไรคนเราจะสุขไม่สุข ต้องถือว่ามีเงินมากไม่มากอย่างที่พูดในตอนต้น เพราะฉะนั้นจึงไม่มีการพัฒนาแบบสังคมนะ และข้อสำคัญที่สุด ก่อนหน้านั้น ก่อนหน้าพอใหญ่เรียนหนังสือจะสอบได้รุ่นแรก 49 เปอร์เซนต์ ถือว่าสอบตก ต้องได้ 50 เปอร์เซนต์ 51 ไปจนถึง 90 เปอร์เซนต์ เปลี่ยนใหม่หมดเลยเปลี่ยนเป็นเกรด A เกรด B เกรด C เปลี่ยนเมื่อ พ.ศ. 2504 ผู้ใหญ่ลี้ดิดกลอง ประชมนี่แหละ ความคิดชุดนี้มาจากความคิดของมหาวิทยาลัยในอเมริกาทั้งสิ้นเลย ก็ส่งคนไปเรียนเพื่อให้นิยมคนเหล่านี้ เพราะฉะนั้นประเทศไทยก็ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจไม่มีสังคมนะ จนกระทั่งมาถึงแผน 2 เขาก็ได้มี แล้วก็เปลี่ยนระบบการศึกษา

ต่อมาในปี 2523 ประธานาธิบดี โรนัลด์ เรแกน คนที่เคยเป็นดารากาพยนตร์ควาย และนายกหญิงมากาเร็ต แทตเชอร์ แห่งอังกฤษ สองคนเห็นพ้องต้องกันว่า การค้าการเงินเป็นเรื่องเดียวกันภายใต้เศรษฐกิจเสรีนิยมของระบบทุนนิยมโลก หมายความว่า การค้า การเงิน การเงินก็คือว่าการจะใช้ค่าเงินบาททองกับเงินหยวน เงินอังกฤษอะไรนี้เป็นเรื่องเดียวกัน ทุนนิยมโลกจะต้องแข่งขัน ทีนี้คู่อันนี้ ทำไม 2 คนนี้จึงมาอยู่จริง ริแกน สหรัฐอเมริกา มากาเร็ต แทตเชอร์ อังกฤษ เพราะฉะนั้นอังกฤษนี่ถือว่าเป็นผู้ยิ่งใหญ่แห่งยุโรป อเมริกาก็ถือว่าเป็นผู้ยิ่งใหญ่ในทางอเมริกา อเมริกาก็ทวีปอเมริกา นะ เพราะฉะนั้นเพื่อที่จะให้โลกเห็นอึ้งซึ่งเคยปิด อย่าลืมนะว่า อเมริกาไม่เคยเป็นเจ้าอาณานิคมก็จริง แต่ว่าคนในประเทศอเมริกาเป็นคนซึ่งไปจากยุโรปทั้งสิ้น ฟังให้ดีนะครับ คนที่ประเทศอเมริกา หนุๆ ไปหาดูภาพยนตร์เรื่อง เวสบิน ตอนอพยพไป ไปดูว่าตอนเขาเกิดถิ่นฐานเป็นยังไง หนังสือเรื่องนี้มีตามร้านวิดีโอ นะครับ ไป หาไปดู เพราะฉะนั้นแม้ว่าอเมริกาจะไม่เป็นประเทศอาณานิคมมาก่อน แต่เนื่องจากดิเอ็นเอพวกนี้ก็อยากจะเป็นผู้ครอบครองโลก แต่อังกฤษก็กลัวแพ้เลยขอมาร่วมด้วย เพราะฉะนั้น 2 คนนี้ก็จับมือกันว่าอย่ากระนั้นเลยเราทำให้โลกทั้งโลกนั้นเป็นโลกาภิวัตน์กันเถอะ ใน พ.ศ. 2523 คำว่าโลกาภิวัตน์จึงเกิดขึ้น แต่สิ่งที่มันซ่อนอยู่นั้นคือ การคิดครองโลกมันยังไม่เลิก

ถ้าออกจากห้องนี้ไปนะ ให้จำไว้เลยว่าโลกาภิวัตน์มันเป็นเรื่องใหม่แต่ชื่อนะ เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2523 นี้เอง แต่ว่าขอโทษนะ สันดานมันของเก่า ก็คือการคิดที่จะครอบครองโลก ถามว่า แล้วมันเลวร้ายไหม คำตอบคือ เจตนาของมันไม่ได้เลว แต่ตัวมันนะไปเร็วโดยที่ไม่ได้ตั้งใจ โลกาภิวัตน์มีหลักการอยู่ 3 หลักการ **ประการที่หนึ่ง** ก็คือ การแปรรูปกิจการของรัฐให้เป็นของเอกชน เช่น กิจการประปา ไฟฟ้า ถนน ที่รัฐบาลจะต้องเป็นคนจัดการดูแล แต่เขาบอกว่าควรจะให้ออกมาจัดการ เขาเรียกว่าแปรรูปรัฐวิสาหกิจนะ **ประการที่สอง** การลดระเบียบข้อบังคับ เช่น รัฐบาลเคยอุดหนุนนั่นอุดหนุนนี่ ก็ลดให้เรื่อยๆ ลง อย่าไปลดในปริมาณมาก และก็ไม่จำเป็นต้องเข้าไปควบคุมปล่อยให้ตลาดจัดการกันเอง เพราะเชื่อว่าถ้าผลิตอะไรขึ้นมาแล้วมันขายได้ก็มันก็ต้องทำให้ผลิตมาก เมื่อผลิตมากคนก็ใช้มาก ใช้มากก็ได้เงิน ได้เงินก็ไปผลิตต่อ เขาเชื่ออย่างนี้เชื่อจริงอย่างนี้ แต่ว่า มันไม่เป็นเช่นนั้น **ประการที่สาม** การเปิดเสรีทางการค้า และการเงิน อันนี้สำคัญ การเปิดเสรีทางการค้าและการเงินหมายความว่าอย่างไร หมายความว่าเลิกเก็บภาษี การค้าศุลกากรขาเข้า เช่น จะส่งรถยนต์เข้ามาเนี่ยไม่ต้องมาคิดภาษีกัน “เลิก” ให้เอาเข้ามาได้สบาย หรือถ้าจะนำเข้า สมมติว่าประเทศไทยจะ นำเข้าวัวของอเมริกา พันธุ์ฮินดูบราซิล ให้นำเข้าได้ปีละ 100 ตัว ห้ามพูดอย่างนี้ จะเอาเข้ามาเท่าไรก็ได้แล้วแต่คนที่จะสั่ง หรือถ้าใครจะทำการค้าในประเทศนี้ เขาบอกว่าให้ยกเลิกสัดส่วนการถือหุ้นของ คนต่างชาติ หมายความว่าถ้าลุงเป็นคนอเมริกา ลุงจะมาอยู่ที่สกลนคร จะมาบอกว่าลุงต้องถือหุ้นเท่านั้นเท่านี้ไม่ได้ แล้วแต่ลุงจะมีได้เท่าไรก็เอาเท่านั้น เขาก็เลยบอกว่ายกเลิกสัดส่วนในการถือหุ้น ห้ามบอกว่าคนประเทศนี้ คนไทยต้องถือหุ้น 51 เปอร์เซ็นต์ แล้วอังกฤษเข้ามาถือหุ้นได้แค่ 49 เปอร์เซ็นต์ ห้ามพูดอย่างนี้

การเงิน ห้ามบอกว่า ผมมีเงินอยู่จากการขายของได้ ขายรถได้ ห้ามเอาเงินออกจากประเทศเดือนละเท่านั้น วันละเท่านั้น ห้ามพูดอย่างนั้น จะเอาออกเท่าไรและจะเอาเข้าเท่าไรก็ได้ เขาเรียกว่า การเงิน คือสมัยก่อน นะถ้าคุณลุงจะไปต่างประเทศ เขาจะให้ไปยื่นที่ประตูแล้วนับเงินว่าจะเอาเงินออกไปต่างประเทศได้เท่าไร แต่ตอนนี้สบายเลยเมื่อมีเรื่องนี้เข้ามา อันนี้เป็นเรื่องของโลกาภิวัตน์

เพราะฉะนั้นนโยบายของโลกาภิวัตน์ที่มันเกิดขึ้นมาในโลก อังกฤษ และอเมริกา พยายามที่จะให้ทุกประเทศที่เป็นสมาชิกทำในสามเรื่องนี้ เขาเรียกว่านโยบายหลักของโลกาภิวัตน์ ทีนี้ถามว่าเพื่อให้เกิดสามอย่างที่ว่านี้ เขามีเครื่องมืออะไรบ้าง เครื่องมืออันแรกเขาเรียกว่า GATT แปลว่า ข้อเจรจาตกลงว่าด้วยการค้าและภาษี อันนี้ถ้าอ่านหนังสือดู ก็จะเห็นว่า ลิทเติลวู้ด ซึ่งเป็นเมืองเล็กๆ อยู่ในมลรัฐ นิวแฮมป์เชอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา เขาได้เจรจากันในตอนนั้น ข้อตกลง นี้ในตอนนั้นมี 117 ประเทศ อันนี้มันเกิดขึ้นมาในโลกตอนนั้น ประเทศไทยตกลงขอเข้าร่วม อันนี้ฟังให้ ดีนะสำคัญ ก่อนหน้านั้นเราไม่เข้าร่วม แต่มาขอเข้าร่วมด้วยเมื่อ พ.ศ. 2525 ฟังให้ดี อันนี้จะเปลี่ยน พ.ศ. 2525 เกิดอะไรขึ้นในประเทศไทย เกิดแผน 5 พ.ศ. 2523 เกิดแผน 5 เราจำเป็นที่จะต้องกู้เงินจากธนาคารโลกเข้ามาใช้ เพราะว่าปีนั้น 2523 ภาพรวมของประเทศรวบ แต่รวบแบบกระจุกไม่กระจาย ประเทศรายเอาๆ ในปี 2522 - 2525 เรียกว่ารวบแบบไม่รู้เรื่อง ตอนนั้นในกรุงเทพฯ ห้างสรรพสินค้าก็ ดิ้นขึ้นเกือบทุกเดือนเลย ฉะนั้นเพราะเรื่องเหล่านี้ประเทศไทยก็เลยจำต้องยอมเข้าไปอยู่ในข้อตกลงด้วย ทีนี้ข้อตกลงเหล่านี้เขาบอกว่า จะต้องทำการจัดการให้รัฐบาลทุกประเทศนั้นมีกฎ กติกาที่เป็นไปตามที่พวกเขาต้องการ นั่นก็คือข้อตกลงร่วมกัน ทีนี้ข้อตกลง GATT นี้มันยังไม่สำเร็จดี ก็เลยสร้างกฎ กติกาอันใหม่ขึ้นมาเรียกว่า “องค์การการค้าโลก” หรือ WTO

WTO ที่ได้จัดตั้งขึ้นมา เขาบอกว่า การเจรจาเป็นข้อตกลง เหมือนผมกับอาจารย์ที่เราตกลงอะไรกันเนี่ย มันเป็นข้อตกลง แต่เป็นข้อตกลงที่ไม่มีอะไรจะดูแลนะ มันเหมือนกับรัฐธรรมนูญถ้าเราไม่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร หรือท่องให้มันจดจำ มันก็ไม่ดี เพราะฉะนั้นเขาก็เลยสร้าง WTO ขึ้นมาให้เป็นตัวดูแลว่าถ้าประเทศนี้เป็นสมาชิกแล้ว คุณไม่ทำตาม “ผิคนะ” อะไรทำนองนี้ เพราะฉะนั้น WTO จึงเป็นเวทีเพื่อที่จะให้การคู่ค้าที่เสียเปรียบหรือได้เปรียบมาเจรจากันแล้วสร้างกฎ กติกาต่อไป อันนี้เป็นการเจรจากันที่เรียกว่า WTO

อีกอันหนึ่ง ก็คือ “ธนาคารโลก” ธนาคารโลกถูกตั้งขึ้นมาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ธนาคารโลกนี้อเมริกาตั้งกฎ กติกา เอาไว้ว่า “คนที่จะเป็นประธานธนาคารโลกห้ามเป็นคนสัญชาติอื่น จะต้องเป็นคนสัญชาติอเมริกาเท่านั้น” ธนาคารโลกมีหน้าที่ให้เงินกู้แก่ประเทศที่อยากจะรวย ประเทศที่อยากจะพัฒนา ประเทศที่อยากจะสร้างถนน อยากจะสร้างเขื่อน อยากจะสร้างอะไรต่างๆ เพื่อฝึกฝีมือแรงงาน รวมทั้งขยายมหาวิทยาลัย เราเคยกู้ธนาคารโลกมาสร้างศูนย์เกษตรตำบล ให้เกษตรตำบล แล้วในที่สุดมันก็เจ๊ง เงินนั้นเกือบไม่ได้ใช้ไป เพราะฉะนั้นธนาคารโลกก็เกิดขึ้นมา

นอกจากธนาคารโลกแล้วยังมี IMF อีก ก็คือ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ โดย IMF นี้ให้เงินกู้ในระยะสั้นต่างจากธนาคารโลก ธนาคารโลกให้เงินกู้ในระยะยาว IMF ให้เงินกู้ในระยะสั้น ช่วยเหลือกันในระยะสั้น แต่ว่าถ้าคุณจะกู้เงินหรือว่าจะใช้เงินต้องแก้ไขกฎ กติกาเสรีนะ กฎ กติกาที่เล่าให้ฟังเมื่อสักครู่นี้ IMF นี้อนุญาตให้คนในทวีปยุโรปเป็นประธานได้ แต่ที่นี้ไม่พ้นคนสองพวกนี้

ต่อไป ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชียมาได้อย่างไร เมื่อตอนต้นลงได้เล่าให้ฟังแล้วใช่ไหมว่าประเทศญี่ปุ่นได้พัฒนาจนกระทั่งรวยขึ้น พ.ศ. 2523 ญี่ปุ่นรวย ก็จะไปซื้ออะไรๆ ในอเมริกา แต่เนื่องจากว่าญี่ปุ่นรวยมากอเมริกาจะทูปที่เดียวก็ทูปไม่ได้ ญี่ปุ่นก็เลยบอกว่าถ้าคุณทูปฉันทำไม อันนี้เป็นการเจรจนะ ญี่ปุ่นก็ผลักดันว่าอย่างกระนั้นเลยฉันตั้งอีกธนาคารดีกว่า ตั้งธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย เพราะฉะนั้นในปี 2509 ญี่ปุ่นก็เลยมาตั้งธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย สำนักงานใหญ่อยู่ที่ประเทศฟิลิปปินส์ ปัจจุบันนี้ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชียนี้มีสมาชิกอยู่ 57 ประเทศ 41 ประเทศอยู่ในทวีปเอเชีย อีก 16 ประเทศอยู่นอกเอเชีย เขาบอกว่า 41 ประเทศที่อยู่ในเอเชียนี้ถือหุ้น 63 เปอร์เซนต์ อีก 16 ประเทศ ถือหุ้น 37 เปอร์เซนต์ อันนี้อนุญาตให้ญี่ปุ่นเป็นประธานได้ เพราะฉะนั้นโลกาภิวัตน์ที่บอกว่ามี 3 นโยบาย มีเครื่องมือ 3 เครื่องมือ คือ GATT IMF และธนาคารโลก และธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย ล้วนแล้วแต่เป็นการจับมือกันของประเทศร่ำรวย

เพราะฉะนั้นเราจะพบว่า ประเทศร่ำรวยสร้างเครื่องมือ สุดท้ายเครื่องมือที่สำคัญอีกอันหนึ่งก็คือ “**บริษัทข้ามชาติ**” เมื่อสมัยลุงนะมีน้ำมัน “**ม้าบิน**” เดียวนี้ม้าบิน ก็ถูกซื้อไป เป็นบริษัทเอสโซ่ “**จับเสือใส่ถังพลังสูง**” บริษัทเชลล์ บริษัทอะไรทั้งหลายนั้น เราเรียกว่าเป็นบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ บริษัทข้ามชาติเหล่านี้อาศัยอิทธิพล บริษัทข้ามชาติมาจากไหน บริษัทข้ามชาติก็คือบริษัทซึ่งรวยในประเทศ ของตน เช่น ในอังกฤษ อเมริกา เมื่อ 3 เดือนก่อนนั้นที่ชายอ่าวเม็กซิโก น้ำมันทะเลจากเรือเป็นบริษัทของอังกฤษ “**บริติช ปิโตรเลียม**” เป็นบริษัทของอังกฤษแต่คนถือหุ้นส่วนใหญ่เป็นอเมริกา เป็นบริษัทข้ามชาติ สมมติว่าถ้าลุงเป็นบริษัทนี้เนะลุงก็จะไปกดดันรัฐบาล ให้รัฐบาลไปบังคับประเทศไทยว่าให้อนุญาตให้เราง่ายๆ เพราะฉะนั้นบริษัทข้ามชาติเหล่านี้ก็จะไปกดดันรัฐบาลของตนเองให้ประเทศที่จะไปค้าขายด้วยนั้นลดกฎ ข้อบังคับให้อ่อนลง

เราพบว่าในโลกปัจจุบันนี้ มีบริษัทข้ามชาติ 300 แห่ง ใน 300 แห่งนี้ครอบคลุม 25 เปอร์เซ็นต์ ของ
ทรัพยากร ทรัพย์สินในโลกนี้ ทรัพย์สินในโลกนี้ที่ออกมาเป็นมูลค่าเป็นเงิน เป็นของคนที่เป็นบริษัทแค่ 300 แห่ง
ในโลกนี้ เราพบว่าคนรวยที่สุดในโลก 100 อันดับแรก มาจากบริษัทธุรกิจ 47 แห่ง บริษัทข้ามชาติ 47 แห่งนี้
เป็นคนที่ติดอันดับความรวยระดับต้นของโลก 100 รายแรก คนพวกนี้ แต่ละบริษัทมีเงินทองมากกว่าประเทศ
เล็กๆ 130 ประเทศรวมกัน ประเทศอยู่ในแอฟริกา ประเทศอยู่ในลาตินอเมริกา รวมทั้งประเทศเล็กๆ เขาบอกว่า
ในปี 2526 การลงทุนระหว่างประเทศของบริษัทข้ามชาติทั่วโลก จะขยายเฉลี่ยปีละ 29 เปอร์เซ็นต์ หมายความว่า
ปีนี้ได้ 100 ปีหน้าก็เพิ่มไปเป็น 129 แล้วก็เพิ่มปีละ 29 ไปเรื่อยๆ แต่ว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 29 เปอร์เซ็นต์นั้น
มากกว่าการเติบโตของผลผลิตทั้งโลก การเติบโตของผลผลิตทั้งโลกเมื่อมารวมกันยังน้อยกว่ารายได้ของบริษัท
เหล่านั้นถึง 4 เท่า เขาบอกว่าเวลาเกิดแบบนี้ขึ้นมาจะมีนักแก๊งค์อะไร อย่างเช่นกรณีคนที่มีชื่อเสียงโด่งดัง คนไทย ที่
ถูกจับอยู่คือ รากซ ศักดิ์เสนา และกี จอร์จ โซ รอส เคยได้ยินกันไหม เขาบอกว่านักแก๊งค์ใครบางคนมีเงิน
มากกว่าประเทศเล็กๆ บางประเทศ เช่น ภูฏาน ลาว เขมร ประเทศเล็กๆ เหล่านี้ รายน้อยกว่า จอร์จ โซรอส รวย
น้อยกว่าคนพวกนี้อีก เพราะฉะนั้นนี่คือลักษณะของโลกาภิวัตน์

ที่นี้โลกาภิวัตน์มาถึงประเทศไทย พ.ศ. 2398 เราไม่เต็มใจรับโลกาภิวัตน์ เราถูกบังคับด้วยสนธิสัญญา
เบาว์ริง พ.ศ. 2504 เรายอมรับเต็มที่ เราพบว่า พ.ศ. 2503 เราเริ่มเป็นที่รู้จัก ตอนนั้นประเทศไทยมีลักษณะในน้ำมี
ปลา ในนามิข้าว ใครๆ ก็อยากกิน ข้าวไทย ใครๆ ก็อยากใช้ไม้สักไทย ทั่วโลกก็เริ่มรู้จักเรา เราเริ่มพัฒนา พ.ศ.
2503 ที่ยุคน้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี ผู้ใหญ่ลี้ดึกลองประชุม แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 1 เราลองมานั่งนับดู เมื่อ
ก็ได้เล่าให้ฟังแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา ประเทศไทยก็เริ่มเข้าสู่การพัฒนา มีมหาวิทยาลัย ใช้ระบบเกรด
แล้วก็สร้างถนน มีคำขวัญต่างๆ เช่น “น้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี มีเงินใช้ ไร้โรค” หมายความว่าต่อไปนี่รวยกัน
เถอะเรา เชื่อว่าอย่างนั้น เพราะฉะนั้นเราจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงกันอย่างมาก ถนนสายแรกที่ดีที่สุ ดใน
ประเทศไทยเกิดขึ้นช่วงนี้ พ.ศ. 2503 “ถนนมิตรภาพ” จากสระบุรีแล้วเลี้ยวขวานะ เป็นถนนสายแรกที่กว้าง และ
ตรง ตอนที่สร้างใหม่ๆ นะ เขาบอกเลยว่าถ้าเอาน้ำใส่แก้วแล้ววางไว้บนรถ น้ำไม่กระฉอก มันเรียบมากขนาดนั้น

พ.ศ. 2520 ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 4 เราก็เริ่มว่าจะเป็นผู้นำแห่งเอเชีย ตอนนี่จะเป็น
“ทอม ทอม แวร์ ยูโกลาสไนท์ โอเลิฟเมืองไทย โอ เลิฟไทยแลนด์” ใน พ.ศ. นี้จะได้ยินเพลงนี้ เพราะฉะนั้น
ประเทศไทย พ.ศ. 2523 นี้ ก็ตรงกับปี ค.ศ. 1980 ที่เกิดโลกาภิวัตน์พอดี ประเทศไทยรวยมากมาย คนต่าง ประเทศ
แห่กันมาประเทศไทย ช่วง พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา รายได้ข้าวที่เคยสูงสุดกลับไม่ใช่ รายได้เข้าประเทศไทย ตั้งแต่
พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา คือ รายได้มาจากการท่องเที่ยว เพราะฉะนั้นในแผนพัฒนาฉบับนี้ก็อยากจะขีดเส้นใต้เอาไว้
นิดหนึ่งว่า พ.ศ. 2523 - 2525 ประเทศไทยต้องพัฒนาอีสาน ซึ่งขณะนั้นมี 18 จังหวัด อีสานถือว่าเป็นพื้นที่
ที่ยากจนที่สุดในประเทศไทยในตอนนั้น โดยเฉพาะจังหวัดศรีสะเกษ

จังหวัดศรีสะเกษ ถูกระบุว่า เป็นจังหวัดที่ยากจนที่สุด เพราะว่ามีคนที่มีคนมีรายได้ต่ำกว่าวันละ 2 ดอลลาร์
มากที่สุด แต่รู้ไหมวันนี้จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่ปลูกพืชทุกอย่าง มียางพารา มีปาล์ม มีเงาะ มีทุเรียน
มีอื่นๆ เป็นอะไรที่น่าตกใจมาก สมัยก่อนนะบ้านลุงอยู่อัมพวา ที่สมุทรสงคราม ติดกับอำเภอดำเนินสะดวก
ปลูกหอม กระเทียมที่ดีที่สุดในย่านนี้ คนศรีสะเกษ คนสุรินทร์ไปรับจ้างปลูกหอม กระเทียมที่โน่น แล้วก็จำวิธี

ปลูกมาเอามาปลูกที่ศรีสะเกษ ปัจจุบันนี้หอม กระเทียมที่ศรีสะเกษ ถูกเอาไปขายที่สมุทรสงคราม แต่ทำไมบอกว่า ปลูกที่ศรีสะเกษ เพราะฉะนั้นจุดอ่อนหนึ่งของโลกาภิวัตน์ก็คือว่า เพื่อกำไรสูงสุดเราขอมที่จะไม่เปิดเผยความจริง บางอย่าง นี่ก็คือข้ออ่อนของโลกาภิวัตน์ เพราะเราต้องการกำไร เราเชื่อว่าหอม กระเทียมที่ดีที่สุดจะต้องปลูกที่ ดำเนินสะดวก เพราะถ้าเอาหอม กระเทียมที่ปลูกที่ศรีสะเกษแล้วก็ใช้ชื่อว่าปลูกที่ศรีสะเกษเนี่ยมันก็จะไปทำลาย ความเชื่อ นี่ก็คือข้อเสียของโลกาภิวัตน์ เพราะโลกาภิวัตน์นั้นต้องการให้คนเอาเอียงอย่างกัน ฉะนั้นในเรื่องเหล่านี้ จึงเกิดขึ้นมาว่า “การพัฒนาที่กระทำมาโดยแผนพัฒนา ตั้งแต่ห้าปีหลัง ไปสวาง ทางดี จนกระทั่งถึง ไอเลิฟ เมืองไทย ไอโกลด์พัฒนาพงษ์เนี่ย เป็นแผนโชติช่วงชัชวาลย์ ประเทศไทยก็เปลี่ยนไปเรื่อยๆ”

พ.ศ. 2533 ถึง 2543 ในสโลลด์นี้เขียนเอาไว้ว่า “นิคส์ มาแล้วจะ” เราต้องการให้ประเทศเราเป็นประเทศที่ ขึ้นนำที่สุดในเอเชีย เรียกว่าให้เป็นเสือดาวที่ 5 หลังจากที่ปล่อยให้เกาหลีแซงหน้าเราไปแล้ว ได้หัว นไปแล้ว เรา ก็อยากจะทำตามด้วย เราก็อยากเป็นเสือดาวที่ 5 ผลที่สุด ในปี พ.ศ. 2540 เสือก็กลายเป็นแมวเชื่อง ก็คือเป็นเสี ่อ ไม่ได้ เศรษฐกิจแข็ง กินคัมย่ากึ่ง หมายความว่าปีนั้น พ .ศ. 2540 เป็นปีที่เรามีหนี้ 4 ล้านล้านบาท ในขณะที่ งบประมาณเราในแต่ละปีนั้น 1 ล้านล้านบาท หมายความว่าหนี้ที่เรามี มากกว่าเงินลงทุนในปีนั้นๆ ถึง 4 เท่า แล้วปี นี้งบประมาณที่เพิ่งผ่านสภาไป 2.7 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นมา เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการที่จะเป็นเสือดาวที่ 5 พัฒนาขึ้นมาแบบนี้ จะเป็นแบบนิคส์ก็ไม่ได้ ก็ต้องกลับไปอยู่ใน สภาพเดิมก็คือเศรษฐกิจก็ต้องย้ายไป เพราะเราไม่สามารถเป็นเสือดาวที่ 5 ได้ เพราะว่าต้องการกำไรสูงสุด ความสุขที่แท้จริงก็ไม่ได้

ที่นี้มาคว้าจากผู้ใหญ่อติตถกอลประชุม ตอนนั้นเราพบว่า 50 ปีของการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ในประเทศไทย ประชากรเพิ่มขึ้น 2.5 เท่า จาก 27 ล้านคน เป็น 63 ล้านคน วันนี้เรามีประชากรประมาณ 63 ล้านคน ตอนเรา เริ่มแผน ๑ เรามีประมาณ 27 ล้านคน ในปี พ .ศ. 2529 เรามีคนจนที่บอกว่ามีรายได้ต่ำกว่า 2 ดอลลาร์ต่อวัน ประมาณ 24 ล้านคน ปี พ.ศ. 2550 หมายถึงตั้งแต่พัฒนามานี้มา ลดเหลือ 5.9 ล้านคน แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของ คนจนลดลง อันนี้อาจารย์ให้การบ้านเด็กเลย ให้ไปเปิดในกูเกิล หนังสือพิมพ์ประชาชาติเขาทำตัวเลขสรุปเอาไว้ เลย ว่า 50 ปีที่ผ่านมา เป็นอย่างไร ไปดูได้เลย

ปัญหา 50 ปีที่ผ่านมา หลังเรารับจากโลกาภิวัตน์แบบที่ไม่มีชื่อว่าโลกาภิวัตน์ เพ ราะชื่อโลกาภิวัตน์เพิ่งมี เมื่อ ค.ศ. 1980 หรือ พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา เกิดอะไรบ้าง คือ ความยากจนมันไม่กระจาย หมายความว่า กลุ่มคน รายกับคนจนยังไม่เท่าเทียมกัน ความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ พ .ศ. 2504 ประเทศไทยทั้งประเทศมีพื้นที่ 320 ล้านไร่ หรือ 5 แสนตารางกิโลเมตร มีป่าเท่ากับ 70 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ประเทศไทย แต่ พ .ศ. 2550 มีป่า เหลือเพียง 20 กว่าเปอร์เซ็นต์ จาก 70 เหลือ 20 จึงไม่แปลกที่เมื่อกี้ที่สว่างแดนดินน้ำท่วม จึงไม่แปลกที่นานน้ำ ท่วม จึงไม่แปลกที่กรุงเทพฯ ทรุดลงทุกวัน จึงไม่แปลกที่จังหวัด สมุทรปราการ วัดที่เคยอยู่บนดินลงไปอยู่กลาง ทะเล เพราะเราใช้ทรัพยากรธรรมชาติแบบไม่สมดุล นอกจากนั้นทำให้ค่านิยม คุณธรรมต่างๆ เปลี่ยนแปลงไป มาก สุดท้ายอันนี้เป็นทั่วโลก ถ้าใครดูข่าวจะบอกว่าการเมืองไทยไม่ได้เรื่อง เห็นไหมว่านักการเมืองได้หัวน เอรอองเท้าข้างกัน นักการเมืองเกาหลีก็ทำกันซะใหม่ ในญี่ปุ่นก็มี และก็เปลี่ยนไปเรื่อยๆ เพียงแต่เราไม่ได้ ติดตามข่าวเราก็ไม่รู้ เพราะฉะนั้นเรื่องการเมืองนี้มันเป็นเรื่องใหญ่ในโลก เหตุที่การเมืองเป็นอย่างนี้ก็เพราะว่า บรรษัทข้ามชาติ 300 บริษัท ภาษารัฐศาสตร์บอกว่า พยายามที่จะไปกดดันหรือล๊อบบี้บีนักการเมืองว่า ถ้าพรรคคุณ

ชนะต้องเดินนโยบายนี้นะ อย่างเช่นตอนนี้ สมมติว่าถ้าตอนนี้คุณชนะคุณจะต้องบอกผมมาให้ทำอย่างนี้ๆ นะ ถ้าคุณชนะแล้วคุณต้องบอกผมให้ทำอย่างนี้ๆ นะ นี่เป็นเรื่องที่รัฐบาลจะถูกกดดัน

ปัจจุบันนี้ ถ้าเปรียบเทียบปัจจุบันนี้เราจะพบว่า ถ้าเปรียบเทียบความจน รวยนะ เมื่อ พ .ศ. 2519 คนรวยในตอนนั้นกับตอนนี้ พ .ศ. 2551 เขารวยเพิ่มขึ้น แต่คนจนแม้ว่าจะดีขึ้น แต่เป็นดีขึ้นในลักษณะที่ต่าง หมายความว่าคนที่เคยรวยอยู่แล้ว ยิ่งรวยขึ้น แต่ว่าคนจนเนี่ยเพิ่มขึ้นโดยเมื่อเปรียบเทียบกับของเก่ามันน้อยกว่าเก่า เพราะฉะนั้นการพัฒนาก็สรุปว่า เป็นการพัฒนาที่กระจุก ไม่กระจาย จึงไม่แปลกที่จะสรุปว่า “ในที่สุดเมืองที่ใหญ่ๆ ก็จะกลายเป็นแหล่งที่คนอพยพ ” วันนี้ลือตเตอร์ออก ส่วนใหญ่คนที่ ขายลือตเตอร์เป็นคนมาจากที่ไหนมาจากอำเภอวังสะพุง ไปที่จังหวัดยะลาที่เจอ คนที่จับแท็กซีมากที่สุดในประเทศไทย มาจากจังหวัดร้อยเอ็ดอะไรทำนองนี้ เพราะฉะนั้นสรุปว่า “ในอนาคตโลกาภิวัตน์จะทำให้ชนบทลดความสำคัญลง และคนก็จะแหกนัไปอยู่ในเมืองใหญ่ จะไปแย่งกันกิน แย่งกันอยู่ ก่อให้เกิดมลพิษ”

ถามว่า โลกาภิวัตน์ที่ลู่พุดมาทั้งหมดนี้ละ วันนี้เราเสียอะไรไปบ้าง ตอนที่เราเกิดปัญหาเรื่องต้มยำกุ้งเราจะต้องกู้เงินจาก IMF มา และ IMF บอกว่าถ้าจะให้เงินกู้ คุณจะต้องขายกิจการของรัฐให้เป็นของเอกชน ปัจจุบันนี้การโทรศัพท์ที่เราชอบใช้กันเนี่ยนะ เป็นบริษัทแล้ว บริษัท ปตท . เป็นบริษัทมหาชนไปแล้ว นี่เกิดขึ้นเมื่อปี พ .ศ. 2540 แต่โชคดีที่การที่เราไปปรับนั้นเราไม่ได้ไปปรับทั้งหมด เขาเกือบจะซื้อการไฟฟ้าฝ่ายผลิต เขื่อนต่างๆ เขื่อนน้ำพุที่เราเกือบแล้ว แต่เขามีการต่อสู้ต่างๆ กันอยู่ เพราะฉะนั้นผลของโลกาภิวัตน์ที่กระทบต่อประเทศไทยนี้มันกระทบอย่างมากก็แค่ในเรื่องของการเกษตร ต่อไปนี้โลกาภิวัตน์จะให้คนอีสานอยากร่ำอยากรวย เลิกทำนา หันไปปลูกยางพารา เช่นคนที่หนองคาย คนที่บึงกาฬ หันไปปลูกยางพารา เพราะยางพารามันทำ ีห่วยเร็ว แต่ขณะเดียวกันต้องซื้อผักมาจากจีน เพราะว่าผักที่เข้ามาจากจีนจะมีราคาถูกอยู่ ฉะนั้นในอนาคตเราก็จะปลูกพืชผักต่างๆ ไม่ค่อยเป็น เราต้องซื้อเขา แต่ว่าเมื่อใดก็ตามที่จีนหยุดผลิตรถยนต์ หรือหยุดซื้อยางพารา ยางพาราที่เราปลูกกันอยู่ก็จะราคาตกต่ำอีก เหมือนกับที่เราเคยพ่ายแพ้กับมาเลเซียเรื่องยางพารามาเมื่อ 20 ปีก่อน เหตุการณ์ก็จะเป็นอย่างนี้ สุดท้าย 3จี ก็จะเป็นเครื่องมือที่ทำให้โลกติดต่อกันอย่างรวดเร็ว พม่า เวียดนาม ลาว เขมร เป็นแหล่งที่มีทรัพยากรมากที่สุดในโลกตอนนี้ แอฟริกาเนียเกือบไม่เหลือ อแล้ว ประเทศไทยก็เชื่อมกับประเทศเหล่านี้ ประเทศที่เราเรียกว่าอินโดจีน ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการคมนาคมดีที่สุดในโลกตอนนี้ เหนือประเทศไทยขึ้นไป คือประเทศจีน วันนี้ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีประชากรมากที่สุดในโลก เมื่อเดือนที่แล้วประเทศจีนถูกยกอันดับเป็นประเทศที่รวยเป็นอันดับสองของโลก แซงญี่ปุ่นไปแล้ว นักเศรษฐศาสตร์ เพิ่งอ่านหนังสือพิมพ์เจอเมื่อสองวันที่แล้ว บอกว่าอีกไม่เกิน 10 ปี ประเทศจีนจะรวยกว่าประเทศสหรัฐอเมริกา ถ้าประเทศจีนจัดการตัวเองให้ดีได้

ประเทศอินเดีย วันนี้ประเทศอินเดียมีประชากรเป็นอันดับ 2 ของโลก อีก 5 ปี ประชากรของอินเดียจะแซงประชากรของจีน จะมากกว่าประเทศจีน

ประเทศอินโดนีเซีย ที่ลู่บอกว่าสเปนครอง 400 กว่าปี เป็นประเทศอิสลามที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีทรัพยากรน้ำมัน มีอะไรเยอะ

ทำไมให้ดูประเทศเหล่านี้ ประเทศไทยคล้ายอเมริกา ประเทศอเมริกาที่เจริญทุกวันนี้ และเอาชนะได้ เพราะว่าการอเมริกา ขอไทยนะ ร้อยพ่อพันแม่มาจากยุโรปและมาจากลาตินหมดเลย เดียวนี้ถ้าใครเข้าไปอเมริกา

จะเห็นหมดเลย รวมทั้งเอเชียก็เข้าไปด้วย เพราะฉะนั้นเมื่ออยู่กันไป 200 กว่าปี การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม “การแต่งงานข้ามกันก็ทำให้คนอเมริกาฉลาด แต่มาถึงฉลาด เรื่องลัทธิ ความเชื่อ วัฒนธรรมที่ไม่ต่างจากเอเชีย ทำให้คนอเมริกาฉลาด แต่หย่อนด้านคุณธรรม” แต่ไทย ถ้าไปภาคใต้ก็จะเห็นว่าคนไทยเหมือนคนมาเลเซีย อินโดนีเซีย แต่ถ้าเหนือขึ้นมาหน่อยก็จะเหมือนคนจีน อะไรทำนองนี้ เพราะฉะนั้นการที่คนไทยเป็นที่รวมของคนในเอเชีย ออสเตรเลีย หรือ South East Asia ซึ่งขณะนี้รวมทั้งเวียดนามอะไรเหล่านี้

เมื่อเช้านั่งรถมากับอาจารย์ บอกว่า อีกไม่นานถ้าคนที่สกปรกอยากกินอาหารทะเลไม่ต้องขับรถไปกินที่สมุทรสาคร แต่ขับรถจากนี้ไปมุกดาหาร จากมุกดาหารไปดำนงเลย ใช้เวลาขับรถจากสะพานนะเขตไปแค่ 4 ชั่วโมง ไม่ต้องไปกรุงเทพฯ ขับรถไปกรุงเทพฯ ใช้เวลา 9 ชั่วโมง สะดวกมาก เพราะฉะนั้นที่ให้คุณตรงนี้ก็เพราะว่า ถ้าประเทศไทยปรับตัวเองให้ได้ ในเรื่องการเข้าใจในทรัพยากรที่เรามี เข้าใจในการที่จะสร้างกฎ กติกา อะไรบางอย่างให้เราอยู่ได้ เราจะเป็นประเทศที่อยู่ได้

ที่นี้โลกาภิวัตน์มีผลกระทบแบบนี้ ถ้ามองว่า มหาวิทยาลัยนี้ พวกเรานี้จะอยู่ได้อย่างไร ลองดูแล้วว่าเมื่อเข้ามาอยู่ในนี้แล้ว จากที่นั่งรถมาชั่วโมงกว่าๆ สองชั่วโมง ก็เห็นว่าจังหวัดสกลนคร 400 ล้านปีก่อน ตรงนี้เป็นทะเลและอีสานเมื่อน้ำแห้งลงไป ตะกอนต่างๆ ก็เข้ามา ก็ทำให้เกิดแผ่นดินขึ้นมา มีคนมาอยู่ในอีสาน มาตั้งหลักแหล่งอยู่ในอีสาน 6 พัน ถึงหมื่นกว่าคนในปีที่ผ่านมา ประเทศจีนที่ว่าแน่ๆ ทางวัฒนธรรม หรือประเทศอินเดียที่ว่าแน่ๆ ทางวัฒนธรรม ปรากฏว่า เขาพบว่ากลุ่มประเทศที่ปลูกข้าวก่อนในโลกนี้คือ กลุ่มประเทศไทย จีนอันดับ 2 และอินเดียอันดับ 3 ที่เขาขุดค้นพบหลุมศพที่บ้านเชียง เขาค้นพบว่าข้าวที่อยู่ในหลุมศพอะไรนั้นมันบอกระยะของเวลาต่างๆ เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็จะจึงเป็นแหล่งอารยธรรม แหล่งอารยธรรมเหล่านี้ ถ้ามองว่าถ้ามหาวิทยาลัยเข้าใจในสิ่งที่ตนเองมี คือ หนึ่ง เราเป็นมหาวิทยาลัยเล็กๆ อยู่ในภูมิภาค ซึ่งมีภูมิภาคภาพเป็นแบบนี้ **อยู่ตรงไหนต้องรู้จักตรงนั้น ถ้าพยายามสำนึกว่ามหาวิทยาลัยอยู่ที่นี่ ถ้าเรารู้ว่าอยู่ตรงนี้ ก็พยายามสืบค้นให้ได้ว่าเราจะรู้จักอย่างไร เราก็จะพบความร่ำรวยของทรัพยากร** สอง เราก็จะรู้จักวัฒนธรรม เพราะฉะนั้นถ้ารู้จักทั้ง 2 อย่าง ทั้งทรัพยากรทั้งวัฒนธรรม ก็จะรู้จักศึกษาค้นคว้า ถ้ามหาวิทยาลัยรู้ตั้งแต่ต้นว่าจะศึกษาค้นคว้าสิ่งเหล่านี้ มหาวิทยาลัยก็จะรู้ว่า จะวางตัวเองอย่างไรกับการเปลี่ยนแปลงนี้ หมายความว่าเราต้องรู้แล้วว่ามิอะไร เช่น มีกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ อาทิ ญ้อ ไชย โส้ กะเลิง ผู้ไท ลาว เหล่านี้คือวัฒนธรรม ก็จะส่งผลให้เห็นตามความเชื่อของลุ่มว่า อีสานไม่เคยแห้งแล้ง มันมีความอุดมสมบูรณ์ แต่ว่าเป็นความอุดมสมบูรณ์ภายใต้ภูมิภาคหรือภูมิศาสตร์ อันนี้ ภูมิภาคภาพแบบนี้ควรที่จะผลิตอะไร ต้องผลิตตามแหล่งภูมิภาคภาพแบบนี้ ไม่ใช่ขนเอาขงพารามาปลูกมาอะไร เพราะฉะนั้นต้องกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้เหล่านี้ และพยายามที่จะศึกษาวัฒนธรรมแล้วก็เอาวัฒนธรรมเหล่านั้นมาต่อยอดเป็นมูลค่าเป็นสินค้าและเป็นวัฒนธรรม เหมือนที่เกาหลีทำ ตอนนีที่เกาหลีพาคนไปดูวังที่ถ่ายหนัง เราก็เอาเรื่องเหล่านี้มา ยกตัวอย่างง่ายๆ เส้นทางของแองสกลนครนี่นะ สมมติว่าถ้าจากสกลนคร ไปที่บ้านเชียง จากบ้านเชียงไปมันมีอะไร มันมีเรื่องเล่ามาตลอดระยะเวลา ถ้าเรื่องนี้เราทำได้เราก็จะเก่ง

ที่นี้แต่ละตัวเองทำอย่างไร ขณะนี้โลกทั้งโลกกำลังไปไม่รอดเพราะโลกาภิวัตน์ ตามหลักเขาบอกว่าประเทศทุกประเทศไม่ควรจะมีหนี้สาธารณะเกิน 40 เปอร์เซ็นต์ของ GDP หมายความว่าเรามีรายได้เท่าไรก็ทำตาม แต่ 40 เปอร์เซ็นต์นี้เป็นหนี้ได้แต่ถ้ามากกว่านั้นเป็นปัญหา แต่อเมริกาวันนี้มีคนไปสำรวจดูดี ๆ แล้วว่ามีหนี้มากกว่า

GDP ถึง 200 เปอร์เซ็นต์ แต่ที่อเมริกาไม่เจ๊งเพราะว่าอเมริกาใช้เงินดอลลาร์เป็นศูนย์กลางของโลก เงินหยวนต้องมาเทียบกับอเมริกา ยูโรต้องมาเทียบกับอเมริกา ทำให้มีกำไรส่วนเกินเหล่านี้ แต่อย่างไรก็ตามอเมริกาที่เคยร่ำรวยมาตลอดหลังสงครามโลก พ.ศ. 2492 รวย รวย รวย ไม่เคยคิดว่าวันดีคืนดี เมื่อ 2 ปีที่แล้ว อเมริกาจะเจ๊ง เกิดภัยธรรมชาติที่วันนี้ร่องรอยของภัยธรรมชาติยังไม่เรียบร้อย แล้วยังเป็นหนี้เป็นสินมากมาย ธนาคารเจ๊ง อะไรต่างๆ เจ๊ง โอบามา เป็นพริตคนแรกที่ขึ้นมาเป็นประธานาธิบดี บอกว่าเมื่อขึ้นมาแล้ว เป็นประธานาธิบดีจะถอนทัพจากอิรัก วันนี้ก็ยังถอนไม่ได้ เพราะว่าคนที่เลือกโอบามาส่วนใหญ่เป็นคนที่ถูกบริษัท หุ้นส่วนต่างๆ ที่สนับสนุนพรรคีพัวพันกัน บอกว่า ถ้าขึ้นไปถอนทัพจะเสียหายต่างๆ มากมาย เพราะฉะนั้นด้วยเหตุนี้เองก็จึงได้ บอกว่า “วันนี้อเมริกาไปไม่รอด”

อังกฤษ เป็นอย่างไรครับ รัฐมนตรีผู้หญิงที่ขึ้นมาอยู่กับ โรนัล เรแกน ทำให้เกิดโลกาภิวัตน์ก็ไปไม่รอด ขายทรัพย์สินสมบัติมากมายกำยกอง จนกระทั่งถึงวันนี้เงินอังกฤษตกต่ำมาก ปัญหาสังคมอังกฤษรุนแรงมาก

ญี่ปุ่น ไม่ต้องพูดถึง อัตราฆ่าตัวตายของวัยรุ่นมัธยมต้น มัธยมปลาย รวมถึงนักศึกษาปี 1 ปี 2 สูงที่สุดในโลก สิ่งก็ตามมาคือ เกาหลี พวกที่นิยมมือถือ ดาราเกาหลีฆ่าตัวตายไป 3-4 คนแล้วใช่ไหม

อันนี้นะ เขาบอกว่าเกาหลีกับไต้หวันที่รวยมากๆ นะ เป็นรวยแบบ มายา รวยไม่จริง เพราะอะไรครับ วันนี้ทั้งเกาหลี ญี่ปุ่น และไต้หวัน ฐานทัพอเมริกายังอยู่ครับ ยังมีการผลิตอะไรช่วยเหลือต่างๆ เพราะฉะนั้นเงินส่วนหนึ่งที่เข้ามาอยู่ในเกาหลี ญี่ปุ่น และไต้หวัน ยังเป็นเงินที่ผ่านการช่วยเหลือทางทหารอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นมันจึงทำให้ประเทศเหล่านี้ดูเหมือนรวย แต่แท้ที่จริงก็มีปัญหา

ท่านทั้งหลายก็รู้ใช่ไหมว่าเมื่อ 2 ปีก่อน ประธานาธิบดีไต้หวันบอกว่าจะไม่รวมกับจีน ปราบ ฎว่าพอขึ้นมาก็คอร์รัปชั่น ลูกเขย ภรรยา ตัวเองตอนนี้ก็ติดคุก แต่เขาก็คิดว่าไทยหน่อย ที่เขาจัดการระบบศาล แต่ว่าการที่พัฒนาไปแล้วก็ร่ำรวยไม่เลิกเนี่ยมันไม่สามารถช่วยได้

สรุปง่ายๆ ว่าอย่างนี้ โลกาภิวัตน์ อย่าเพิ่งเชื่อ 100 เปอร์เซ็นต์ ค่อยๆ ถามอาจารย์ อ่านหนังสือเยอะๆ มันมีหนังสือชุดของ “สวนเงินมีมา” ที่ว่า “ภูมิปัญญาตะวันออก” โดยเฉพาะประเทศเหล่านี้ที่ ต้องศึกษา คือ ภูฏาน อูรูกวัย และอินเดีย วันนี้ ประเทศอินเดีย อีกไม่กี่ปีจะเป็นประเทศซึ่งคนไทยต้องแห่ไปเรียน วันนี้คนที่เก่งคอมพิวเตอร์ที่สุดในโลกอยู่แถบอินเดีย เศรษฐีที่รวยที่สุดในโลกไม่ได้อยู่อเมริกาแล้ว อยู่ที่ประเทศอินเดีย และตอนนี้จำนวนเศรษฐีที่มากที่สุดในโลกก็อยู่ในจีนด้วย อันนี้อาจจะเป็นมายา เพราะฉะนั้นโลกาภิวัตน์ที่บอกว่ารวยรวยกันเถอะพวกเรา ไปไม่รอดแน่

พวกเราทั้งหลาย บ้านใครที่มีที่ดิน 15 ไร่ ไปบอกพ่อแม่ว่า ให้กันสัก 10 ไร่ ปลูกสะเดา ปลูกมะม่วงป่า ปลูกกระท้อนป่า หรือปลูกพืชป่า สมมติว่าพ่อแม่อายุ 35 ปี หรือตัวเองอายุ 35 ปี ปลูกๆ ไปนะ พ่อตัวเองอายุ 60 ปี ดันไม้ที่ปลูกอยู่นั้นจะให้เงินมากกว่าบ้านญาติได้ เขาพิสูจน์แล้ว ที่พูดอย่างนี้หมายความว่าอย่างไร หมายความว่า ถ้าปลูกหลานอยู่ปี 1 ก็อีก 3 ปีจบ แล้วอีก 3 ปี อย่งไร หนึ่ง ถ้าไม่แน่ใจว่าจะไปทำงานที่กรุงเทพฯ แล้วดี อย่งไป ให้อยู่ที่นี่ เอาความรู้ที่มีอยู่นี้เป็นกุญแจ แล้วก็ฝึกฝนตนเองให้กลับไปใช้ชีวิต หมายความว่าทำงานไปด้วยแล้ว ก็ทำเกษตรไปด้วยที่บ้าน อาจจะปลูกพืชแบบที่คุณลุงว่า หรืออะไรก็ได้แล้วแต่ มั นก็จะช่วยได้ อันที่สอง อาชีพข้างหน้าจะเป็นอาชีพที่ข้ามแดนกันไปทั่ว จากตรงนี้ให้ฝึกภาษาที่ไม่ใช่ภาษาพ่อแม่ของเราอีกภาษาหนึ่ง อาจจะ

เป็นภาษาอังกฤษ ภาษาจีน อาจจะเป็นภาษาเวียดนามเพราะว่าต้องคุยเรื่องค้าขาย หรือเป็นล่ามสารพัด **ข้อสุดท้าย** ฝึกทักษะสุดท้าย ฝึกเขียนหนังสือ เพราะอาชีพใหม่จะเกิดขึ้น ถ้าใครฟังคุณอภิสิทธิ์ เมื่อ 2-3 วันที่ผ่านมา อาชีพนักวิจัย รู้รีเปลาอาชีพนักวิจัยนี้ค่าตัวแพงนะ ปี 2544 นะ คุณลุงไปทำงานวิจัย 10 วัน ที่อเมริกา รู้ไหมค่าตัวคุณลุงเท่าไร “5 แสนบาท” นักวิจัยคืออะไร นัก วิจัยคือ ฟังเป็น ถามเป็น เอามาเขียนเป็น “สุ ฟัง จิ คิด ปุ ถาม ลิ เขียน” ฟัง คิด ถาม เขียน ให้ฝึกตัวนี้แล้วลูกก็จะอยู่ได้

เพราะฉะนั้นโลกาภิวัตน์เป็นเรื่องของท้องถิ่น ที่จะใช้เรื่องราวในท้องถิ่น รวบรวม ศึกษา และเอาขึ้นมา จัด ปรับให้เป็นความรู้ คือมหาวิทยาลัยก็ต้องเอาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนแถบนี้ ซึ่งคุณลุงก็ได้พูดกับอาจารย์ไปแล้ว ส่วนตัวลูกหลานก็ต้องฝึกอย่างที่คุณลุงว่านะ ภาษาเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเราจะใช้สื่อสาร แต่ว่าสำคัญที่สุดมากกว่านั่นก็คือว่า เราจะต้องเข้าใจว่า **“เงินทองเป็นของมายา ข้าวปลาเป็นของจริง ”** คนอีสานผญาบอกว่า **“ข้าวเต็มถัง เว้าอึ้งก็คือ ”** ลุงเป็นคนสมุทรสงครามนะ แต่มาใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ที่อีสาน เคยมาอยู่ที่ อุบลราชธานี แล้วก็อยู่ทำอะไรมามากมาย ลุงไปมาทั่วแล้ว ลุงหวังว่าโลกาภิวัตน์จะเป็นเรื่องที่ทำทนายสถาบัน ทำทนายตัวเราว่าเราจะเลือกครองตัวเราอยู่อย่างไร เราจะเลือกมีชีวิตอยู่ อย่างไร เราจะเลือกอย่างไรที่จะทำให้เรา เมื่อเริ่มแก่แล้วยังรู้สึกได้ว่า **“เออ คุ้มใช้ได้วะ”**

ตัวคุณลุงนะ อย่างที่อาจารย์แนะนำไป หนังสือพิมพ์มติชนก็ยกเอาเรื่องของคุณลุงมาเขียนอยู่บ่อยๆ เขามาบอกว่า **“ทำอะไรครบครันถึงจะอยู่ได้ ”** ในท้ายที่สุดคนที่จะดูแลเราคือครอบครัวเรา เพราะฉะนั้นลุงหวังว่าการมาพบปะกับลูกหลานในวันนี้ นอกจากเรื่องราวที่พยายามพูดให้เห็นทั้งระบบแล้ว สิ่งที่คุณลุงพูดไปลุงไม่อยากจะ ลูกหลานทั้งหลายเชื่อในทันที อยากให้เอาไปคิดแล้วคิดอีกว่า ถ้าเราจะเอาอย่างลุงจะอย่างไร และถ้าไม่เชื่อวันนี้ลุงมาไม้ เป็นคารามาไม้ ให้ไปดูที่บ้านลุง ให้ไปดูที่บ้านอัมพวา สมุทรสงคราม ให้ไปหาได้ ไปดูว่าลุงอยู่อย่างไรในวันนี้ ลุงตัดต้นมะพร้าวเอง ทำอะไรเท่าที่ลุงทำได้ แต่ถ้าถามว่าทำเป็นอาชีพจริงๆ จังๆ ไหม ก็ไม่หรอกนะ

**“เพราะฉะนั้นก็หวังว่าลูกหลานจะเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย ทำให้ภูมิอีสาน ภูมิสกลนคร เป็นภูมิที่
สง่าผ่าเผย เป็นภูมิที่จะบอกว่าเราจะอยู่อย่างไรกับโลกาภิวัตน์”**

คำถามจากนักศึกษา “ปัจจุบันเราปฏิเสธโลกาภิวัตน์ไม่ได้ แต่คนไทยจะอยู่ในโลกาภิวัตน์อย่างไรจึงจะเป็นคุณและไม่เป็นโทษแก่ตนเอง”

เราปฏิเสธโลกาภิวัตน์ไม่ได้แน่นอนนะ มีนักสังคมวิทยาบอกว่า สังคมมีชีวิต กระแสโลกาภิวัตน์มีขึ้น มีเติบโต และก็จะเริ่มลง เหมือนอเมริกา มีนักเศรษฐศาสตร์เคยบอกว่าอเมริการะวังให้คืนะ หลังปี ค .ศ. 2000 คุณ จะเจ๊ง แต่อเมริกาก็บอกว่าไม่มีทางเจ๊ง แต่ในที่สุดปีที่แล้วก็เริ่มลงจริงๆ มีคนบอกว่าญี่ปุ่น ปี ค .ศ. 1986 ญี่ปุ่นจะเจ๊ง ไม่มีใครเชื่อ ผลที่สุดญี่ปุ่นก็เจ๊ง โง่หัวขึ้นๆ ลงๆ ไม่เหมือนเก่าอีกแล้ว ทีนี้ถามว่าเราปฏิเสธไม่ได้ แล้วจะอยู่กันอย่างไร ก็อยู่กันแบบที่พูดๆ มาทั้งหมดนี้แหละ คือ **หนึ่ง รู้เท่าทันว่าอะไรกำลังเกิดขึ้นในโลกนี้** โดยการติดตามข่าวสาร อะไรกำลังเกิดขึ้นในโลกนี้ เช่น เราต้องรู้ว่าวันนี้มหาอำนาจของโลกอยู่ตรงไหน อันดับหนึ่ง สหรัฐ

อันดับสอง จีน อันนี้มหาอำนาจนะ ที่นี้จีนกับสหรัฐใครแข็งแกร่งกว่ากัน “จีน” ถูกต้อง เขาบอกอย่างนี้นะ ตอนที่จีนทะเลาะกับอเมริกานะ ตอนนั้นอเมริกาบอกว่า จีน คุณห้ามผลิตนิวเคลียร์นะ แต่จีนก็แอบผลิตนิวเคลียร์ อเมริกาบอกว่าฉันมีนิวเคลียร์ที่สามารถถล่มคนได้ทั่วโลก จีนบอกไม่เป็นไร ถ้าคุณถล่มคนได้ทั่วโลกแล้วจะต้องมีคนที่เหลือตายอยู่จำนวนหนึ่ง แล้วคนที่เหลือตายมากที่สุดก็คือ จีน นั่นแสดงให้เห็นว่าคนจีนมีวัฒนธรรมที่ยาวไกล อเมริกาเพิ่งเป็นประเทศแค่ 200 กว่าปีนะ เพราะฉะนั้นเราต้องรู้ว่าเรื่องเหล่านี้ ใน ที่สุดแล้ว อเมริกาเชิงวัฒนธรรมแล้วเขาไม่มีทางสู้จีนได้เลย

ถ้าหนูเท่าทันแล้วก็จะรู้ว่าไม่เรียนแต่ภาษาจีนอย่างเดียว นอกจากภาษาตัวเองนะ และก็ไม่เรียนแต่ภาษาอเมริกันอย่างเดียว ต้องรู้จักทั้ง 2 อย่าง แต่ว่าไม่ใช่เหยียบเรือสองแคมนะ เราต้องเข้าใจเขา แล้วเลือกยืนตามภูมิประเทศของเรา อย่างลูกนี่อยู่ปี 2 ไซ้ใหม่ ลูกก็ต้องรู้ว่าเราอยู่ปี 2 ยังไม่สามารถลุกขึ้นไปต่อกลอนกับปี 4 ได้ สอง ฝึกวิทยายุทธ์ตัวเอง ให้กำลังภายใน 2 อย่าง ที่เรียกว่า “ฝีมือ” กับ “ฝึใจ” ฝีมือ คือ ทักษะ คือความสามารถ เมื่อก็บอกไปแล้วว่า ความสามารถทางภาษา และความสามารถทางวิจัย แล้วทักษะจะต้องเป็นทักษะที่อยู่กับโลกปัจจุบันได้ วันนี้ใครจะรู้ว่าอาชีพที่จะมาใหม่ คือ นักวิจัย อาชีพอะไรจะมาแรงรู้หรือเปล่า เป้าแซกโซโฟน นักดนตรี ถ้าใครอ่านหนังสือพิมพ์วันนี้ ก็จะต้องหาอาชีพที่เป็นอิสระ และก็สอดคล้องกับโลกในอนาคต

สาม สร้างปฏิบัติการหาเพื่อน อยู่คนเดียวนะ โลกมันซับซ้อน เพราะว่าเขาจะมารุมมาคุ้มเรา เราต้องหาเพื่อน อยู่ปี 2 ต้องมีเพื่อนปี 1 ด้วย มีเพื่อนปี 2 มีเพื่อนปี 3 ด้วย เขาเรียกว่าคบคนอื่นๆ ด้วย ภาษาเขาเรียกว่า “สร้างเครือข่าย” อย่างเช่นนะ เดือนนี้ เขาจะประชุมอาเซียน ที่เวียดนาม ที่ลุงก็จะไปด้วยเนี่ยนะ ก่อนอื่นเราก็ต้องเป็นเพื่อนกัน คูให้ดีนะ แม้ว่าเราอาจจะมีความขัดแย้งกันกับบางประเทศ อย่างที่คุณอภิสิทธิ์กับสุนเซน ที่ทะเลาะกันอยู่นี้แหละ หลังจากนั้นก็เป็นอีกเรื่อง แต่หน้าก็ต้องคุยกัน เป็นอีกแบบ พุดง่าย ๆ ว่า ต้องสร้างเครือข่าย

อันสุดท้าย ก็คือ กลับมาเผยแพร่ และปฏิบัติการในสิ่งที่เราเป็นอยู่ทุกวันๆ โดยเฉพาะ สุ จิ ปุ ลิ ทักษะที่กล่าวมานี้

ที่อาจารย์เชิญมาในวันนี้ เพราะลุงยังใช้ได้ในเชิงของเรื่องเหล่านี้ และลุงมีทักษะในเรื่องที่ได้ค้นคว้ามา เพราะฉะนั้นสำหรับคนที่อยู่ในอนาคตได้นั้น “ต้องอยู่อย่างสง่างาม” ภาษาอังกฤษเขาเรียกว่า “Living Smart” ภาษาวิชาการเขาบอกว่า ถ้าเป็นมหาวิทยาลัยต้อง เป็นมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้ ต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ถ้าเป็นคนก็ต้องเป็นคนที่มีตัวตนอยู่เสมอ “สรุปจะอยู่กับโลกาภิวัตน์อย่างไร ก็คือว่า ต้องอยู่กับมัน สู้กับมันด้วยสติ”

ตอบคำถามนักศึกษา

โลกาภิวัตน์หมายความว่าต้องทำอย่างไรทั่วโลก ภาษาอังกฤษเรียกว่า “Globalization” ภาษาที่ลูกถามก็คือ “Localization” คือหมายความว่าท้องถิ่น **ท้องถิ่นมี 2 ความหมาย** ความหมายที่หนึ่ง คือ ยุคนี้ไม่ใช่ยุคของใหญ่ๆ จะแน่เสมอไป แต่ท้องถิ่นนี้แหละจะสำคัญ คือหมายความว่าท้องถิ่นจะสู้กับระดับใหญ่ๆ ได้ ถ้าทำ ท้องถิ่นให้จริงจัง สอง ทำท้องถิ่นให้มีเครือข่ายเชื่อมโยงกัน เช่น สกนนคร อุดรธานี กาฬสินธุ์ที่อยู่ในแอ่งเดียวกันนี้ก็ต้องศึกษาว่าเรามีของดีอะไร ฉันทมีของดีอะไร จัดการกันตรงนั้น แล้วคำว่าท้องถิ่นนิยามนี้ก็มีความหมาย พุดแบบง่าย ๆ

แบบฝึกหัดเลข “มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครนั้นจะต้องเป็นเอกในเรื่องของแองสกลนคร ” ไม่ต้องไปศึกษาเรื่อง
กรุงเทพฯ ไม่ต้องไปศึกษาเรื่องภาคใต้ ไม่ต้องไปศึกษาศรีวิชัย ทวารวดีเป็นอย่างไร

ตอบคำถามนักศึกษา

เรื่องพลังงาน เช่น ลาว เขื่อนน้ำจันทน์ผลิตไฟฟ้าเนี่ย ไม่ได้ใช้เองหรอก ขายไฟไทย ทั้งๆ ที่ตัวเองไม่ได้ใช้
เองหรอก แต่ขายอมสูญเสียมูลค่าเพื่อการพัฒนา แต่หารู้ไม่ว่าถูกโลกาภิวัตน์หลอกอยู่ เพราะฉะนั้นคำถามก็คือว่าโลกา
ภิวัตน์ทำให้ทรัพยากรถูกใช้มากขึ้น แรงงานก็ถูกใช้มาก พลังงานก็ถูกใช้มาก คนตกเป็นเหยื่อของความทันสมัย
ความร่ำรวย ในที่สุดก็ทำให้สังคมเกิดความแตกแยก อย่างเช่นเมื่อกี้เล่าให้ฟังแล้วว่าคนอพยพไปอยู่เมือง อยู่เมืองก็
อยู่ห้องแบบรูดหู สองคนสามีภรรยา มีลูก สามีก็ทำงาน ภรรยาที่เอาลูกไปให้ตายายเลี้ยง เพราะฉะนั้นลูกก็ไม่อยู่
กับพ่อกับแม่ นี่คือผลกระทบของโลกาภิวัตน์

โลกาภิวัตน์มีผลกระทบทำให้ครอบครัวขาดความอบอุ่นด้วย เพราะว่าคนจะวิ่งเข้าสู่กระแสเงิน พอไม่มี
เงินก็อยู่ไม่ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อกี้ถึงได้บอกว่าใครที่มีที่ที่พยายามรักษาที่ของตนเองไว้ โชคดีนะที่คนอีสาน สถิติ
ของกรมที่ดินบอกว่า ถ้านับถึงคนที่ไม่มีที่ดินนะ คน อีสานเป็นคนที่มีความเกี่ยวพันกับภาคนี้เยอะมาก เมื่อเทียบกับภาค
กลาง ชาวภาคกลางไม่มีที่ดินมากที่สุดในประเทศไทย แต่ชาวอีสานมีที่ดินมาก เพราะฉะนั้นโชคดี จงรักษา
เอาไว้

เมื่อทรัพยากรถูกใช้มาก สมมตินะ เขาบอกว่ารอบๆ มหาวิทยาลัยของเรานี้ละ ให้ทำทะเลสาบเพื่อที่จะได้
เป็นมหาวิทยาลัยที่สวยงามที่สุดในอีสาน เพราะคำว่าสวยที่สุดมันแท้ๆ ฉะนั้นให้ขุดลอกทะเลสาบรอบๆ มหาวิทยาลัย
รอบเท่าไรไม่รู้ละ แต่ให้มีความกว้าง 1 กิโลเมตร ขุดรอบๆ เลย เพื่อความเป็นหนึ่ง ถ้ามวลสิ่งแวดล้อมรอบๆ
มหาวิทยาลัยจะเป็นอย่างไร คำตอบก็คือ จะทำให้สิ่งแวดล้อมรอบๆ นั้นขาดความสมดุล ถ้าโลกาภิวัตน์ชักจูงหรือ
บีบบังคับให้ใช้ทรัพยากรมากเกินไป

ตัวสุดท้าย โลกาภิวัตน์ถ้าไม่เข้าใจในสิ่งที่ลู่อาชีวะไป ถ้าเราไม่เท่าทัน ไม่ใช่สติ มันก็จะทำลายความ
เป็นมนุษย์ ก็ทำให้ความเป็นคนเราสูญหายไป เห็นแก่เงิน พุงต่างๆ เขาเรียกว่า “กระแสโลกาภิวัตน์” โลภะ แปลว่า
โลภ โลกไม่มีที่สิ้นสุด เคยได้ยินคำนี้ไหม “ทุนนิยมสามัญ” คำนี้ถูกพูดครั้งแรกในอังกฤษ เรียกว่า Robber
Baron คำนี้ใช้กับพวกขุนนางที่โกงๆ กัน มันเป็นทุนนิยมสามัญ หมายความว่า ไม่สนใจแล้วอยากทำก็ทำลูก
เดียว

**“ชีวิตคือความรับผิดชอบ
เราเหนื่อยหอบทุกข์ยากลำบากนั้น
จงลืมตาสู้อุปสรรคแรงผลักดัน
ทิ้งซากฝันค้นหาความจริง”**